

WRITE!-konceptet

Styrk forskeres skrivekompetencer og forebyg stress gennem passion og enkle skriveværktøjer

**WRITE! – et projekt med forskere fra AAU, SDU, KU og RUC
2014-2016**

Projektet er støttet af Fonden til Udvikling af Statens Arbejdspladser/Kompetencesekretariatet

Forord - et samskabt projekt

WRITE! forløbet adskiller sig fra en del andre skrivekurser ved at bygge på tillid til, at lyst og passion for at skrive allerede findes hos forskerne og skal frisættes. Der var tale om et bruger-drevet projekt, hvor nye metoder og teknikker til at frigøre og effektivisere skrivningen løbende blev udviklet sammen med deltagerne og den aktive følgegruppe.

Konteksten for skrivningen har stor betydning for, om det er lysten eller modstanden, der kommer til at dominere. Universiteternes stærke fokus på BFI produktion og citationer kan skabe et mere kvantitativt fokus på resultatet af forskernes arbejde i stedet for at se på substansen, nemlig om der produceres relevant og banebrydende ny viden og erkendelser, som formidles til andre. Herved risikerer forskeren at miste kontakten til de drivende kræfter – nysgerrigheden og ønsket om at bidrage til en bedre verden. Denne udvikling er helt i tråd med den målstyrings- og performancekultur, der har præget mange offentlige organisationer de senere år, hvor kravet til større produktivitet og effektivitet på længere sigt svækker motivationen og engagement hos medarbejderne og i værste fald fører til stress (Lars Bo Kaspersen & Jan Nørgaard 2015).

Håbet i projektet var at 'komme bagom' styringskulturen gennem nye innovative tilgange til skrivning og dermed bidrage til at afhjælpe nogle af de udfordringer fx med stress, som vi ser blandt forskere i dag. Evalueringen sandsynliggør, at der kan skabes synergi mellem kravet til øget produktion og passion og lyst til at skrive. Men det kan kun lykkes, hvis der er ledelsesopbakning og et vedvarende fokus på processen.

Projektet var finansieret af Fonden til Udvikling af Statens Arbejdspladser og har været forankret på Aalborg Universitet i København. Deltagerne var fra AAU, KU, SDU og RUC og er forløbet i perioden 2014-2016. Projektgruppen har haft stor glæde af et konstruktivt samarbejde med projektets styregruppe, der bestod af repræsentanter fra Kompetencesekretariatet, eksperter og repræsentanter fra de grupper, der deltog fra de forskellige universiteter. Vi vil gerne takke Fonden til Udvikling af Statens Arbejdspladser for at udvise stort mod og tillid ved at sætte et så åbent projekt i gang.

Rapporten er skrevet af:

Mirjam Godskesen

Jens Larsen

København, juni 2016

Indholdsfortegnelse

Forord - et samskabt projekt	2
Indledning: udfordringen og det at genfinde skrivelysten	4
Evalueringen kort – øget effektivitet, fællesskab og mindre stress	5
WRITE! konceptet kort – hvad skal der til for at støtte god skrivning?	6
Ledelse og kultur – skab fokus på skrivning i det komplekse arbejdsliv	6
Rammer – insister på tid og rum til skrivning	7
Viden og værktøjer – skab effektive processer og bedre tekster	8
Hvad kan man gøre i praksis?	9
Udviklingsprocessen og aktiviteterne – lidt mere i dybden	10
Forberedelse og inspirationsfase	10
Forløbet med workshops, individuel coaching og støtte til miljøerne	11
Den individuelle coaching	14
Indsats i miljøerne – workshops og processtøtte	14
WRITE!-modellen - metoder til at fremme skrivelyst og produktion	16
Få fundamentet i orden for en god skrivepraksis	16
De seks vigtigste redskaber i daglig skrivning	19
Evalueringen - hvad var udbyttet af WRITE!?	25
Overordnet udbytte af forløbet – øget effektivitet og nye skrivekompetencer	25
Værktøjer har skabt en følelse af at mestre skrivningen	26
Stort flertal føler at de i højere grad mestrer skrivning i forhold til tidligere	26
De organisatoriske rammer modarbejder skrivning – men skrivelysten er en drivkraft	27
WRITE! og skrivning set fra et ledelsesperspektiv	29
Konklusion	32
Litteraturliste opdelt efter temaer	33
Bilag 1: Programmer for workshops	34
Bilag 2: Rådata fra evalueringen	46

Indledning: udfordringen og det at genfinde skrivelysten

Når forskere ikke får skrevet de produkter, de gerne vil og bør skrive, er det meget ofte en kilde til frustration og stress. Udgangspunktet for projektet var, at forskernes betingelser for at leve op til kravene og deres egne ambitioner ikke er optimale. Forskernes skrivekompetencer er ikke fulgt med de nye krav til publicering og rammerne for at skrive i et travlt liv som universitets ansat er ikke optimale. Ved at fokusere på skriveprocesserne som en innovativ og energifyldt kraft i miljøet i stedet for at fokusere på stress og vanskeligheder knyttet til skrivning var ideen, at man kunne 'komme bagom' stressen ved faktisk at få skrevet, for derved at sætte en positiv spiral i gang. Der er klare tegn på at dette projekt er lykkedes, når en af deltagerne i evalueringen beskriver sin største indsigt som:

At det at skrive er forbundet med nydelse og noget som godt kan være sjovt. Før var det lidt af en pligt opgave. Nu ser jeg det som noget, som jeg glæder mig til og som jeg gerne vil udvikle mig indenfor.

(anonym besvarelse fra evalueringen)

Ved at give forskerne nye skriveværktøjer, tid og rum til at træne dem, sætte fokus på passion og lyst i skrivningen og give dem mulighed for at dele erfaringer med hinanden, har vi for langt flertallet af deltagerne fået brudt en ond cirkel, hvor de ikke havde tid til fordybe sig i skrivningen, kom til at føle sig mindre og mindre kompetente og produktive og derfor for manges vedkommende havde mistet lusten til at skrive.

Om skrivning lykkes eller ikke lykkes er ikke kun et spørgsmål om den enkeltes individuelle indsats. I projektet er der arbejdet med at opbygge en kultur i de deltagende miljøer, hvor skrivning er en fælles og synlig praksis, som man støtter hinanden i. Det kræver en større indsats at flytte kulturen end at støtte den enkelte forskers skriveproces, men til gengæld er det en langtidsinvestering, der kommer hele miljøet til gode og potentielt kan skabe en både produktiv og mere 'stress-resistent' kultur, når der er et fællesskab omkring de udfordrende opgaver.

Læsevejledning: det hurtige indblik, den udvidede version eller alt om projektet

I projektets ånd er der ikke tale om én færdig pakke, der giver løsningen på, hvordan man understøtter udvikling af innovative skrivekompetencer. Det er snarere en række design-parametre for, hvordan man kan tilrettelægge processer, der fremmer skrivning, modvirker stress og skaber ny motivation hos forskerne.

Den **hurtige** gennemgang af projektet får du ved at læse side 5-9. Her præsenteres resultaterne fra evalueringen og koncept beskrivelsen i kompakt form. Derefter kan du gå direkte til side 16-24, hvor de konkrete metoder til at fremme skrivning er beskrevet.

En **mere udførlig beskrivelse** af udviklingsprocessen, de gennemførte aktiviteter og refleksioner over udviklingen af WRITE! konceptet finder du på side 10-15. Herefter præsenteres resultaterne fra evalueringen mere udførligt på side 25-31.

Endelig er det muligt at **fordybe sig i bilagene**, hvor der er detaljerede programmer for de 4 workshopper og rå-data fra evalueringen.

Du er også velkommen til at kontakte forfatterne, hvis du vil arrangere et foredrag om projektet.

Evalueringen kort – øget effektivitet, fællesskab og mindre stress

Ifølge den kvantitative evaluering oplever 92% af deltagerne, at de er blevet mere effektive i forbindelse med at skrive og 69% føler sig mindre stressede og frustrerede i deres dagligdag i forhold til det at skrive. Årsagen er bl.a. at de har lært nogle enkle skriveværktøjer og fået en anden erkendelse af at være skrivende. I den kvalitative evaluering udtrykker en deltager det på følgende måde:

Igennem det sidste år siden jeg var på 1. session af WRITE! er alt omkring at skrive blevet så meget nemmere! Inden havde jeg ret store kvaler om det at skrive, og der kunne gå flere timer hvor jeg ikke synes der blev produceret nok – og ikke mindst, var det ikke specielt rart. [...] I dag virker det anderledes – både rent bogstaveligt, hvor der faktisk bliver produceret masser af tekst løbende, men også følelsen af at skrive og min egen følelse og selvforståelse af at være skriver er helt anderledes. Jeg ER en skriver nu – det betragtede jeg ikke mig selv om før.

Rosita, Ph.d.-studerende og deltager på WRITE!

Øget effektivitet og publicering

En af deltagerne beskriver, hvordan den øgede produktion også fører til flere publikationer:

Jeg har været meget produktiv med at skrive tekster i det seneste år, idet jeg har sagt ja til at bidrage til adskillige antologier og andre publikationer. Det at sige ja og forpligte sig er måske et resultat af skrivekurset, idet jeg føler at jeg har fået en værktøjskasse med mange forskellige redskaber, og jeg er ikke bange for at kaste mig over en skriveproces.

Gunhild, Lektor og deltager på WRITE!

Skrive-initiativer styrker fællesskabet og trivsel

Deltagerne giver udtryk for, at de oplever et stort fagligt og menneskeligt udbytte ved at skrive sammen med andre forskere og dele deres erfaringer og frustrationer. Det kan enten være ved at sidde i samme rum og skrive eller ved at skrive artikler sammen. I de kvalitative interviews med ledere i miljøerne udtrykkes sammenhængen mellem skriveinitiativer og trivsel således:

”Når vi har prioriteret skriveworkshops, så styrker det ikke kun forskningen, men også relationerne mellem os og dermed trivslen, så der er mange grunde til at prioritere skrivning.”

Professor Kristian Larsen, AAU

Pointen er, at fokus på kerneydelsen har en række sideeffekter som blandt andet er styrkelse af fællesskabet og trivslen, som igen spiller tilbage på skrivningen i form af mere lyst og energi til at producere tekst.

Det generelle udbytte

Den kvantitative evaluering, som du kan læse mere om i evalueringsafsnittet på side 25 viser, at *alle* deltagerne vurderer deres udbytte som middel eller derover med et gennemsnit på 4,28 på en skala fra 1 til 5. På spørgsmålet om, hvorvidt forløbet har udviklet deltagernes skriveprocesser er gennemsnittet 4,17, hvilket er langt over middel.

Så den helt korte version er, at WRITE! har haft en positiv effekt på skriveprocesser, effektivitet og trivsel blandt forskerne. Du kan læse mere både i evalueringsafsnittet på side 25 og i bilagene.

WRITE! konceptet kort – hvad skal der til for at støtte god skrivning?

Når man gerne vil øge publicering blandt forskere og samtidig forebygge stress, skal der sættes ledelsesmæssig fokus på skrivning. Det kræver, at der etableres tid og rum til skriveprocesser både individuelt og kollektivt. Samtidig skal både ledelsen og forskerne anerkende skrivning som en reel kompetence, hvor procesviden og indøvede værktøjer er nødvendige for at skabe effektive skriveprocesser og bedre tekster.

Model og plakat

I dette afsnit præsenteres de vigtigste erfaringer og det overordnede koncept kort på fire sider. I afsnittet om WRITE!-modellen på side 16 nuanceres konceptet med fokus på, hvordan den enkelte forsker kan styrke sin trivsel og konkrete skrivekompetencer. WRITE!-modellen henviser til en plakat, der illustrerer hvordan fire grundlæggende egenskaber og betingelser skal spille sammen med 6 centrale skriveværktøjer for at skabe gode skriveprocesser. Vi anbefaler, at plakaten hænges op i forskningsmiljøerne som en reminder, der kan understøtte god skrivepraksis og skrivekultur.

Ledelse og kultur – skab fokus på skrivning i det komplekse arbejdsliv

Men hvad indebærer ledelsesopbakning, når det gælder skriveprocesser? Det er, at skrivning bringes aktivt ind i hverdagen, at der er synlighed omkring skriveprocesserne og at ledelsen arbejder for at udvikle skrivende fælleskaber.

Ledelsesopbakning – hjælp med at skabe produktive rammer og prioritere skrivning

Ledelsen kan skabe mere fokus og engagement omkring skrivning i et kompleks arbejdsliv ved at sætte fokus på skrivning som et strategisk indsatsområde og bakke op om det. Det kan ske ved at understøtte aktiviteter, der styrker forskeres skrivekompetencer og ved at italesætte skrivningen overfor forskerne. Dilemmaet for ledelsen er altid, hvordan man styrer uden at medarbejderne mister engagementet og omvendt, hvordan man kan overlade initiativet til medarbejderne uden at miste styringen. Derfor er det også vigtigt at være tydelig omkring mål, rammer og vilkår og hvordan de er knyttet til det strategiske valg om skrivning. Ledelsen kan fx opfordre til og acceptere, at andre aktiviteter ikke laves helt så grundigt, så der bliver plads til at prioritere skrivningen. Det vil være et stærkt, om end for nogen et ret provokerende signal til medarbejderne.

Arbejdet som forsker er præget af udbredt selvledelse, konfliktende dagsordner og en altid ubegrænset arbejdsmængde. Det er et indbygget dilemma, at den sociale forpligtelse ofte er størst i undervisning og administration, hvilket gør det oplagt at prioritere disse aktiviteter over forskning og skrivning i dagligdagen. Samtidig er forskning og skrivning afgørende for forskernes jobsikkerhed og karriere, så det skal også gøres. Det sker ofte som en individuel og usynlig proces, der foregår hjemme og udenfor normal arbejdstid og som altid står nederst på to-do-listen indtil deadline nærmer sig. For at bryde denne onde cirkel skal der opbygges en skrivekultur, hvor skrivning indgår i det daglige arbejde og prioriteres på lige fod med andre opgaver.

Synlighed og materialitet – skab en stærk fortælling med skrivning som helten

I universitetsverdenen opstår der hele tiden uventede ting, som skaber støj og flytter fokus væk fra skrivning. Derfor gælder det ikke bare for ledelsen, men også for forskningsgrupper og den enkelte forsker at gøre skrivning synlig og italesætte, at den er væsentlig at prioritere. Der ser ud til at være en sammenhæng mellem det at være skrivende og det at performe på andre parametre:

"Man kan se at de forskere, der producere meget også er dem der performer meget på andre områder fx er gode til at udvikle undervisningen, lave forskningsprojekter, skrive med andre og så videre. Det er nok en kombination af personlighedstype og det at lære at fokusere."

Institutleder Mette Sandbye, KU

Flere af lederne ser således, at gode skrivevaner er med til at styrke effektivitet, samarbejde, videndeling og trivsel og dermed forebygge stress.

Konkret gælder det om at fortælle de gode historier om skrivning og dele dem. Det kan ske til møder eller ved kaffemaskinen. Det kan også være at sætte aktiviteter i gang, som fx fælles skrivning, og gøre dem til faste, tilbagevendende begivenheder. Eller ved at tage initiativ til workshops og skrive dage for hele gruppen. Skrivning kan også gøres synlig ved at iscenesætte fysiske områder til skriveaktiviteter eller hænge plakater med skriveværktøjer op, der minder forskere og de akademiske medarbejdere om vigtigheden af at skrive.

Fællesskaber styrker produktivitet og videndeling

"At sidde og skrive sammen er utrolig effektivt. Det skaber en hel anden produktivitet."

Citat fra evalueringen

Hvis det strategiske arbejde med skrivning skal implementeres, gælder det om at skabe en kultur, hvor skrivning ikke kun er et individuelt anliggende. Man kan være sammen om skrivning enten ved at skabe en fælles ramme, hvor hver enkelt skriver på sin egen tekst eller ved at opfordre til at skrive artikler og andre tekster sammen. Det kan også ske ved at man deler sine erfaringer med skrivning systematisk blandt kollegaerne og giver hinanden sparring på både proces, fremdrift og indhold.

"Dem der publicerer meget og godt er dem der er i et stærkt forskningsmiljø, hvor man er blevet eksperter på et område. Hvor man er fx 8 – 10 forsker. De publicerer sammen og oparbejder en unik kompetence."

Professor Kristian Larsen, AAU

Rammer – insister på tid og rum til skrivning

"Folk slås med tid til at skrive og til at gruble og reflektere. Hvis man ikke får skrevet noget er det svært at gruble over det. Og jeg tror det er det, som er med til at stresse folk, at man ikke har fået tankerne ned på papir, så man får en oplevelse af, at man begynder at tale med sin tekst."

Sektionsleder Susse Georg, AAU

At skabe rum og tid i en travl hverdag, hvor man også skal have tid til undervisning, vejledning, møder og forskningsansøgninger, er en af de største udfordringer. Det kan umiddelbart lyde banalt, men det er noget af det væsentligste i arbejdet med at styrke forskeres skrivekompetencer og evnen til at publicere. Det er vigtigt, at man tager det alvorligt og fx går ind og booker tid til skrivning. Fra ledelsens eller forskergruppens side kan man opfordre de enkelte forskere til at booke tid selv, men det kan i høj grad også være at skabe rum og tid for kollektive skriveseancer, hvor man sidder sammen og skriver. Mange af deltagerne på WRITE! fremhævede effekten af at

sidde sammen med andre og skrive i afgrænsede tidsperioder som en simpel måde at opretholde disciplinen på og undgå overspringshandlinger. Og når man først er kommet i gang bliver modstanden meget mindre og kan endda transformeres til skrivelyst.

"Jeg har fundet ud af at evnen til at insistere på at tage sig tid og rum til skrivning er utrolig vigtig."

Citat fra evalueringen

Viden og værktøjer – skab effektive processer og bedre tekster

Hvis ledelsen evner at skabe rum og tid til skrivning, så er der kun tilbage at opbygge de rette kompetencer i form af viden og værktøjer både hos de enkelte forskere og som en fælles tilgang hos forskergruppen. Enkle værktøjer har vist sig at bidrage til stor effektivisering af skriveprocesserne og skabe bedre tekster. Det virker meget inspirerende for både den enkelte forsker og forskergrupper, når man får et større udbytte af de timer, man investerer i at skrive.

Man kan læse meget mere om værktøjerne længere fremme i rapporten. Her vil vi blot trække de mest centrale værktøjer frem og illustrere den bredde af strategier og værktøjer, der efter vores mening skal til for at opbygge tillid til at man kan håndtere skriveprocessen og lyst til at gå ind i den – en kombination som har vist sig at være utroligt effektiv.

Enkle skriveværktøjer – gentagelse er vigtig

Forløbet viste, at enkle skriveværktøjer kan være meget effektfulde. De vigtigste var:

- **Skrivemål og skrivning i afgrænsede perioder**, som er simple værktøjer, der både styrker produktionen, afgrænser og målretter opgaven og dermed øger tilfredsheden med egen skrivning
- **Hurtigskrivning**, der efter flere ganges træning var øjenåbnende for mange deltagere
- **Bevidsthed om forskningens faser**, der afslørede, at en 'skriveblokering' af og til handler om, at man ikke er klar til at skrive, men at man må tilbage og skærpe sine analyser og argumenter

Gentagelse viste sig at være helt centralt for udvikling af nye skrivekompetencer. Både på 2. og 3. workshop fortalte deltagerne, hvor godt det var at blive 'tvunget' til at arbejde systematisk med værktøjerne og gentage dem så mange gange, at de begynder at bliver til en vane. Denne proces, hvor gentagelse er centralt, kan ikke betones nok og samtidig skal der være en anerkendelse af, at den enkelte forsker finder sin egen måde at bruge værktøjerne og strukturere skriveprocessen.

Den gode tekst – storytelling og retorisk læsning

En række andre værktøjer retter sig mere direkte mod teksten og hvordan man formidler indholdet på en god måde. At bruge storytelling som greb er et enkelt og godt værktøj, der hjælper forskeren med at få overblik over sin tekst, udvikle den og gøre den interessant for læseren. Det handler om at arbejde på at finde den gode fortælling i artiklen og det har virket på alle typer akademiske tekster lige fra humaniora til ingeniørvidenskab. Her kan fx arbejdes med story cards, hvor artiklens forskellige 'scener' skrives ned på papkort og man forsøger at skabe den gode fortælling ved at tilføje eller fjerne scener eller sammensætte dem på nye måder.

Man kan ikke skrive uden at læse. De to ting hænger uløseligt sammen. Men der er mange måder at læse på og retorisk læsning, hvor man er mere optaget af tekstens argumentation, sprog og fortællingens forløb kræver træning og er en vigtig kompetence, når forskere skal skrive sig ind i bestemte genrer og formater.

Mentale og fysiske indstillinger til skrivningen

At få succes med at skrive er også et spørgsmål om mentale og fysiske indstillinger til skrivningen. Det kan være meget befriende for forskeren, når skrivningen afmystificeres og italesættes som et håndværk, der kan læres. Det kan også være frigørende at erkende, hvor meget energi man bruger på, om man er 'dygtig nok' til at skrive. Denne erkendelse kan i sig selv bidrage til en 'just do it' indstilling, og når man først er kommet i gang skifter skriveprocessen af sig selv til at være en præstation til et håndværk og 'noget man bare gør'.

Det kan også være gavnligt for skriveprocessen at arbejde med ting, der umiddelbart ligger uden for selve skrivningen. Yoga, mindfulness og gåture viste sig at være effektfulde værktøjer. Yoga bidrog i forhold til at slippe spændinger, så skriveenergien kunne flyde mere uhindret, gåture kunne både bidrage til at få ny energi og fungerede også som et rum for sparring mellem kollegaer, mens de bevægede sig.

Endelig arbejdede vi med inspirationen fra skønlitterære forfattere, musik, improvisations-teater og egne passioner. Det var især disse elementer, der bidrog til at deltagerne fik ny lyst til at skrive og fik koblet skriveprocesserne og produkterne til passioner, der måske var gået i glemmebogen. Der lev også skabt energi og overblik ved at deltagerne undersøgte, hvilke personlige værdier, som giver skrivningen energi og fremdrift og hvordan udforskning og dialoger med afsæt i artefakter og objekter kan skabe overblik og nye strategier for skrivepraksis i en kompleks arbejdsdag.

Hvad kan man gøre i praksis?

Man skal tilsyneladende 'bare' i gang med at skrive, så får man produceret tekst, bliver mindre stresset og får på sigt mere skriveglæde. Men hvad kan man rent faktisk gøre for at det sker? Hvad kan man gøre for den individuelle forsker, for forskergruppen og generelt for skrivekulturen på et universitet? I de følgende afsnit kommer vi nærmere ind på, hvordan man kan tilrettelægge processer, der fremmer skrivning og de metoder, der er fundet mest brugbare beskrives nærmere i afsnittet om 'metoder der fremmer skrivelyst og motivation'.

Her vil vi blot samle op helt kort i form af en række anbefalinger, der er udviklet på baggrund af erfaringerne fra WRITE! forløbet, evaluering med deltagere og interview med ledere fra forskningsmiljøerne:

- Vær sikker på at forskerne har kendskab til grundlæggende skrivetværktøjer
- Gør det til en vane at bruge skrivetværktøjer i dagligdagen og synliggør det
- Brug WRITE!-modellen i dagligdagen. Læs mere i afsnittet om modellen på side 16
- Skab synlighed og italesæt skrivning på møder og andre fora
- Skab trygge rum hvor forskerne kan dele både succeser, fiaskoer og effektive tricks
- Skab tid og rum for at skrive som værn mod alt det andet, der presser sig på
- Brug internater eller beskyttede skriverum til at få rykket på større skriveopgaver
- Send forskerne på kurser sammen, så der opbygges fælles værktøjer og forståelser
- Insister på at skrive og publicere sammen
- Giv mulighed for individuel skrivecoaching ved behov
- Brug fælles skriveinitiativer som et element i medarbejder- og organisations udvikling
- Opfordre til at hente energi og inspiration uden for arbejdet fx motion, yoga og at bruge tid på egne passioner/interesser. Det smitter af på skrivningen

Udviklingsprocessen og aktiviteterne – lidt mere i dybden

Intentionen med WRITE! var at eksperimentere og udvikle et konkret forløb og koncept, der indeholdt forskellige værktøjer til at understøtte skrivning, herunder innovative, kreative og fysiske metoder. Samtidig var udgangspunktet, at den enkelte deltager skulle have plads til at finde sin egen metode og vej ind i skrivningen og på den måde styrke sin skrivekompetence og passion for skrivning. Vi rekrutterede forskere og akademiske medarbejdere fra AAU, KU, SDU og RUC. Projektet bestod af workshops, individuel coaching og en indsats for at fremme en god og i højere grad fælles skrivekultur i de deltagende miljøer.

I det følgende beskriver vi først udviklingsarbejdet, herunder rekruttering, samarbejdet med styregruppen, indsamling af inspiration, grundelementer i de enkelte workshops, coaching aktiviteten og hvordan vi støttede op om at udvikle skrivekulturen i de enkelte miljøer. Vi håber, at beskrivelsen kan inspirere andre til at kaste sig ud i lignende forløb til støtte for udvikling af endnu bedre og mere kreative skrivekompetencer og mere skriveglæde på de danske universiteter.

Forberedelse og inspirationsfase

Hvem – rekruttering og styregruppe

Projektet tog, som sagt, afsæt i et identificeret behov blandt forskere, som oplevede et pres omkring skrivningen både tidsmæssigt, men også mentalt '*Det er en ensom proces*', som en af deltagerne formulerer det. I projektansøgningsfasen blev der sikret opbakning fra tre forskningsmiljøer, der gerne ville deltage. Rekrutteringen af forskningsmiljøerne skete gennem netværk, hvor indgangen til et miljø enten var en leder eller en engageret forsker, der 'solgte projektet' til resten af gruppen. Der var deltagere fra 6 forskellige forskningsmiljøer på AAU, KU, RUC og SDU.

Der blev etableret en styregruppe med projektleder, en repræsentant fra Statens Kompetencefond, en skriveforsker (ekspert) og repræsentanter fra alle seks deltagende forskningsmiljøer. Derfor var der fra starten en god og direkte kontakt til miljøerne og styregruppens medlemmer kunne byde ind og være medudviklere af de forskellige workshops og italesætte udfordringer i forbindelse med indhold og organisering. Dette med-ejerskab i miljøerne til projektet var helt afgørende for at rekruttere deltagere til et så tidskrævende projekt i en travl hverdag. Derudover var medfinansieringen naturligvis central, fordi den gjorde deltagelsen økonomisk overkommelig og fik forløbet til at fremstå som en 'unik chance'.

Viden indsamling – skriveforskning, inspiration fra skønlitterære forfattere og fra bevægelse og leg

Som forberedelse til forløbet blev der indsamlet og kortlagt viden om skrivning. Det var udvalgt litteratur om akademiske skriveprocesser (Gardiner & Kearns 2010 & 2012), om skrivning i grupper (Aitchison & Guerin 2014) (Maher, Fallucca & Halasz 2013) og skrivning med særlig fokus på ph.d.-processen (Bolker 1998), (Murray 2011). Hertil kom mere generel litteratur om skriveprocesser og gode tekster (Hvid 2008). Litteraturen blev suppleret med et interview med skriveforsker Signe Skov, der er i gang med et ph.d.-studie om ph.d.-studerendes skrivepraksis.

Da projektets mål var at udvikle nye innovative tilgange til akademisk skrivning, søgte vi også inspiration andre steder fra fx hvordan skønlitterære forfattere arbejder bl.a. Helle Helle, Naja Marie Aidt, Kim Fupz Aakeson og den amerikanske forfatter Stephen King. Vi lavede også et interview om kollektive skriveprocesser med manuskriptudvikler Niels Fonseca. Han har været

med til at skrive krimi-serierne Beck og Wallander. I denne type skriveprocesser skriver en hel gruppe simultant på manuskriptet i samme rum, hvilket kræver helt særlig styring af skriveprocesserne. Dette fungerede som inspiration til at eksperimentere med kollektive skriveprocesser og deres særlige dynamik.

Vi undersøgte også, hvordan fysisk bevægelse som yoga, leg, gå-ture og mental træning som mindfulness påvirker menneskers mentale tilstand og skrivning (Andresen & Paarup 2015) og (Murakami 2009). Det bragte vi videre ind i de forskellige workshops, hvor der deltog en skønlitterær forfatter, en jazz musiker, en storyteller, en improvisations skuespiller og en yogalærer og hvor vi afprøvede en lang række forskellige processer og organiseringer omkring skrivningen.

Forløbet med workshops, individuel coaching og støtte til miljøerne

Forløbet bestod samlet set af 10 hele dage fordelt på fire workshops, mulighed for individuel coaching mellem de enkelte workshops og forskellige aktiviteter til at støtte skriveprocesserne i de enkelte miljøer. Rammen for aktiviteterne var naturligvis delvist fastlagt i ansøgningen, men det konkrete indhold af de enkelte workshops og især aktiviteterne i de enkelte miljøer blev udviklet undervejs i samspil med deltagerne.

Både vores forforståelse af udfordringen med at skrive, viden indsamlingen og det indledende møde med styregruppen bekræftede, at de følgende elementer skulle indgå, for at skabe et skrivekoncept, der gjorde en forskel for deltagerne:

- At komme væk fra den travle hverdagen og få tid og rum til fordybelse i skrivning
- At lære og træne nye teknikker, der kunne bruges i den daglige skrivning
- At opbygge en atmosfære af åbenhed og tillid, hvor udfordringer kunne deles
- Give mulighed for at udfolde de fysiske elementer, der skulle støtte skriveprocessen

Tid, sted og forløb – skrivekurser skal tilpasses forskernes hverdag

Derfor prioriterede vi fra starten gode fysiske rammer og valgte et kursussted, hvor der var mulighed for få at gå i naturen, løbe og lave yoga. Hermed blev stedet og iscenesættelsen tænkt ind som et element, der skulle styrke skriveprocessen. Fra starten var planen at holde hver anden workshop på AAU (de to 2-dages workshops), men i løbet af den første 2-dages workshop på AAU erfarede vi, at deltagerne havde meget sværere ved at fokusere og der blev uro, fordi deltagerne lavede møder og vejledninger i løbet af dagen. Denne erfaring underbyggede, hvor utrolig vanskeligt det i praksis er at holde fokus på skrivningen og prioritere den i dagligdagen. Vi valgte derefter at afholde de resterende 2 workshops på internat, hvilket skabte en god afslutning med fokus, effektiv skrivning, åbenhed og tillid blandt deltagerne.

Projektets 4 workshops var fordelt over et år med 3-4 måneders mellemrum, så deltagerne fik tid og mulighed for at gøre sig erfaringerne med metoder og værktøjer og benytte sig af coaching undervejs. De forskellige workshops blev placeret, så de forstyrrede deltagernes årshjul og undervisningsaktiviteter mindst muligt.

Overvejelser om prioritering af indhold i de 4 skriveworkshops

De 4 workshops omfattede i alt 10 dage (2 x 3 dage og 2 x 2 dage) og var tænkt som et forløb, hvor vi vekslede mellem at introducere ny viden, værktøjer og inspiration og genbesøge og træne de værktøjer og tilgange, der var introduceret og arbejdet med tidligere. På den måde blev der tid til at træne og dermed forankre værktøjer, få ny inspiration og reflektere over de nye strategier og indgange til skriveprocessen.

Gennem hele forløbet prioriterede vi skrivning på egen tekst meget højt. Som underviser og facilitator på skrivekurser er det et grundlæggende dilemma at beslutte, hvor meget skrivetid, der skal være og hvor mange 'input' deltagerne skal have. Der er en tendens til at undervisere 'fylder for meget på' og ikke giver plads til at deltagerne kan skrive og reflektere. Det bunder ofte positivt i et behov for at bidrage og gøre en forskel og lidt mindre positivt i en lyst til at blive set og være på og måske bevare styringen.

Der var en markant forskel mellem ønskerne til fordelingen af tiden, så på workshop 2-4 organiserede vi moduler, hvor deltagerne kunne vælge mellem 'skrivning på egen tekst' og deltagelse i sessioner, hvor nye værktøjer eller metoder blev introduceret. Det var tydeligt at lektorer og professorer benyttede muligheden for at få skrivetid, mens de ph.d.-studerende i højere grad prioriterede øvelser og værktøjer.

Prioriteringen mellem 'arbejdstid' og fritid var også et dilemma. Med inspiration fra højskolekulturen, er vi meget bevidste om at fri tid er vigtig, både for at den enkelte kan lade op og reflektere, men også for at skabe plads til det mellem menneskelige møde, som er en anden måde at styrke fagligheden på. Vi eksperimenterede med lange frokostpauser og det var deltagerne meget begejstrede for. Nogen slappede af, andre skrev og mange gik ture sammen og udvekslede på mere uformel vis. På den måde kan de enkelte deltager få mere af præcis det de har brug for. Der var i øvrigt generelt også åbnet op for at deltagerne i høj grad kunne organisere deres tid selv, så længe det ikke gik ud over fællesskabet.

Deltagernes forberedelse

Det blev formidlet til deltagerne at de skulle være så langt fremme med forskningsprocessen inden den enkelte workshop, at de kunne starte direkte på skriveprocessen. Mellem de enkelte workshops skulle de undersøge og reflektere over deres skriveprocesser ud fra planer lavet i slutningen af hver workshop.

I det følgende gennemgås hovedelementerne i de enkelte workshops. For mere detaljeret information henvises der til programmerne i bilag 1.

Workshop 1: At udvikle sin egen skrivepraksis sammen med andre - 3 dage i marts 2015

Målet på den første workshop var at præsentere nogle fundamentale skriveværktøjer og få deltagerne i gang med at skrive ved at afsætte tid til at skrive på egen tekst. Derudover var det helt afgørende at få skabt en stemning af tillid, hvor deltagerne havde lyst til at dele viden og sparre med hinanden omkring 'det at skrive'. Hovedelementer var:

- Intro til og arbejde med skriveværktøjerne: hurtigskrivning, skrivemål og 0`te udkast
- Opmærksomhed på at veksle mellem en kritisk fase og en idé fase
- Skrivning på egen tekst og 'mini-coachinger' ved behov undervejs
- Refleksion over egen skriveproces på skrift (narrativer) og med kollegaer
- Inspiration fra en skønlitterær forfatter og egne passioner fx musik, løb, film, litteratur.
- Udvikling af prototyper på skrivestrategier indtil næste workshop med afsæt i det lærte

Workshop 2: At skabe og erobre rum for skrivning – 2 dage juni 2015

Målet på workshop 2 var at sætte fokus på deltagerne evne til erobre fysiske og mentale rum til at skrive. Temaet var udviklet med inspirationen fra diskussioner med deltagerne om, hvor svært det var at holde fast i deres plan om at skrive, når de mødte en travl hverdag med mange dagsordener. Hovedelementer var:

- Træning af værktøjer: skrivemål, hurtigskrivning og skrivning i afgrænsede tidsintervaller
- Skrivning på egen tekst og 'mini-coachinger' ved behov undervejs
- Afprøvning og refleksion omkring betydningen af forskellige mentale og fysiske skriverum
- Levende musik under en skriveøvelse – hvordan påvirker det skrivningen
- Strukturering af akademiske artikler med afsæt i Storycard metoden, Sarah Haas
- Workshop om at skrive 'den gode indledning' til den akademiske artikel (frivillig)
- Oplæg om hvordan musik og komponisters arbejde kan inspirere skriveprocessen ved musiker og komponist, Torben Westergaard
- Første tiltag til at igangsætte kollektive skriveprocesser, der understøtter individuelle skrivemål

Workshop 3: Skrivning, fokus, improvisation og bevægelse – 3 dage oktober 2015

I workshop 3 gik vi tættere på både den enkelte og arbejdede med krop, bevægelse, fokus og værdiers betydning for skriveprocessen. Samtidig satte vi fokus på fællesskaber: både at skrive tekster sammen, men også at skabe rammer for fællesskab omkring individuel skrivning. Hovedelementer var:

- Træning af værktøjer: skrivemål, hurtigskrivning og skrivning i afgrænsede tidsintervaller
- Skrivning på egen tekst og 'mini-coachinger' ved behov undervejs
- Integration af gåture, yoga og leg i skriveprocessen og refleksion over virkningen
- Frivillig workshop om at skrive 'den gode analyse' i den akademiske artikel
- Improvisationsteater workshop, som inspiration til at bruge intuition til bevidst at understøtte skriveprocessen både individuelt og kollektivt
- Filosofiske samtaler i grupper om værdiers betydning for skrivning – hvordan kan en bevidsthed om værdierne give energi til skriveprocessen?
- Konkrete øvelser i at bruge fællesskaber til at understøtte egen og kollektiv skrivning

Denne workshop var den der var mest alternativ i forhold til de gængse akademiske skrivekurser og vi havde været lidt bekymrede for at introducere noget så alternativt som improvisationsteater og yoga for forskerne, for det kræver en vis åbenhed at tage disse elementer ind som en meningsfuld del af skriveprocessen. Feedbacken på disse elementer viste at være langt overvejende positiv. Vi tror at det var et godt valg først at introducere disse alternative, men virksomme tilgange på workshop 3, hvor der allerede var opbygget en stor grad af tillid i gruppen både til hinanden og til konsulenterne. En spændende observation var, at under workshop 1 oplevede vi en irritation og spænding bygge sig op i gruppen i slutningen af dag 2. Vi tillagde denne spænding, at deltagerne nu var kommet ind i skriveprocessen i en sådan grad, at de også stødte på vanskeligheder fx i form af strukturer, der ikke var på plads og viden de ikke havde afklaret. På workshop 3 var 1 times yoga lagt ind sent på formiddagen på dag 2. På denne workshop oplevede vi ikke, at der blev bygget irritation og spænding op og vi tillægger yogaen en del af æren for dette. Andre forklaringer kan selvfølgelig være, at de er mere trygge ved sammenhængen og har klarere forventninger til, hvad de 3 dage vil bringe.

Workshop 4: Forskeren som storyteller – 2 dage i januar 2016

Workshop 4 skulle både samle trådene og give masser af skrivetid – en stor udfordring på 2 dage! Temaet var forskeren som storyteller. Det byggede videre på Storycard metoden, som de havde arbejdet med på workshop 2. Mange af deltagerne havde arbejdet videre med fortællingen i de individuelle coachinger og flere grupper havde arbejdet med det under den kollektive

skrivesession på workshop 3. Det var helt klart et tema, der voksede ud af forløbet i samspil mellem deltagernes interesse og konsulenternes input. Hovedelementerne på workshop 4 var:

- Træning af værktøjer: skrivemål, hurtigskrivning, Storycard-metoden og skrivning i afgrænsede tidsintervaller
- Masser af skrivning på egen tekst og 'mini-coachinger' ved behov undervejs
- Frivillig workshop om at skrive 'den gode afslutning' på den akademiske artikel
- Besøg af storyteller, Hans Laurens, hvor vi arbejdede med at skabe den gode fortælling
- Udvikling af 'min bæredygtige skrivescenografi anno 2016'
- Skrivning af essay 'om at skrive', samtidig træning af hurtigskrivning

Den individuelle coaching

Deltagerne havde mulighed for at deltage i individuel coaching gennem hele forløbet. Der blev skrevet ud om tilbuddet og de kunne frit henvende sig til konsulenterne og lave aftaler. Ca. 40% af deltagerne har deltaget i coaching en eller flere gange og der har været god feedback på udbyttet af coachingerne. Fordelen ved de individuelle sessioner er, at man kan fokusere præcis på den enkelte persons udfordring. Coachingerne foregår naturligvis i et fortroligt rum, men gennemgående temaer i coachingerne har været at:

- udvikle en plan og struktur for skrivningen
- lave realistiske og klare skrivemål
- arbejde med frygt for at det der skrives ikke er godt nok
- skabe en tydelig fortælling i teksten/artiklen
- udvikle en skrivestrategi og prioritere mellem opgaver
- bruge feedback på en konstruktiv måde
- tage initiativ til at skrive sammen med andre

Indsats i miljøerne – workshops og processtøtte

Som tidligere nævnt er det altid lettere at ændre den enkelte persons adfærd end at påvirke hele kulturen fx i en forskningsgruppe eller på et universitet. Men ændringer af kulturen har en meget større og vedvarende effekt, så det kan godt være indsatsen værd. På den første workshop startede vi op med at fokusere på de enkelte forskere og videndeling blandt dem og på anden workshop begyndte vi lige så forsigtigt at udfordre dem på at iværksætte mere kollektive tiltag, hvorefter det fyldte en hel del på 3. workshop.

Der var stor forskel på, hvor proaktive miljøerne var i forhold til at implementere kollektive tiltag. På Humaniora på KU havde de tidligere arbejdet med kollektive processer ved brug af et koncept der har fokus på de kollektive processer (Buch, Andersen og Sørensen 2009) og havde erfaring med at det kunne give en positiv effekt. Her har de bragt erfaringerne fra WRITE! ind på instituttet derhjemme uden nævneværdig støtte.

På AAU har der i foråret været organiseret **halvdags skriveworkshops hver 14. dag**, som var åbne for både WRITE! deltagere og deres kollegaer. Deltagerantallet har været meget svingende mellem 3 og 9 personer. Her har nogle af deltagerne givet udtryk for, at denne aktivitet har genoplivet deres lidt slumrende skriveproces, så de virkelig er kommet i gang med at producere. Man skal ikke underkende effekten af at sætte fokus på skrivningen hver 14. dag og at skrive sammen med andre, hvilket man også kan læse om i denne bog om skrivegrupper (Aitchison & Guerin 2014).

Et andet miljø har også fået processtøtte til at organisere fælles skrivning og her har de igangsat flere projekter, hvor de skriver tekster sammen. Blandt andet en tilbagevendende skrive-workshop, som en af forskerne (deltager på WRITE) faciliterer og organiserer. Workshopen afholdes i et lokale på universitetet væk fra forskernes normale omgivelser og er struktureret ved at deltagerne først taler om, hvad de vil skrive på, derefter er der skrivetid og efterfølgende er der igen mulighed for sparring med kollegaerne.

Endelig er der et forskningsmiljø, der har arbejdet fokuseret med deres publiceringsstrategi og målrettet har arbejdet på at opbygge en fælles viden og kompetence i forhold til, hvor de skal publicere og hvordan andre tekster kan omskrives til publicer bare artikler.

WRITE!-modellen - metoder til at fremme skrivelyst og produktion

Min vigtigste erkendelse har været vigtigheden af afklaring af skrivemål før jeg går i gang, de forskellige elementer/forløb i en skriveproces og at det kreative, kroppen, fortællingen, musikken etc. er rigtig vigtig.

Citat fra evaluering

WRITE-konceptet, set fra et individuelt perspektiv, består af to dele, som begge skal være til stede for opbygge en skrivepraksis, som både er produktiv og som rummer passion og arbejdsglæde og dermed er et værn mod stress. Første del er de fundamentale og grundlæggende egenskaber og betingelser, der er med til at understøtte en god skrivepraksis. Blandt dem er evnen til at erobre rum og tid til skrivning; evnen til holde sig fysisk og mental stærk; evnen til at finde og bevare passionen i sit arbejde og endelig vigtigheden af at skrive sammen med andre. Disse egenskaber understøtter og giver energi til anden del af WRITE konceptet, som er enkle og konkrete skriveværktøjer og greb, som forskere kan trække på i deres skrivearbejde. Værktøjerne er: Skrivemål og tid; hurtigskrivning, skrivesnacks, opdeling i en kreativ og kritisk fase; at læse retorisk og brug af storytelling. I det følgende gennemgås de to konceptdele, som samtidig henviser til en plakat med elementerne på. Plakaten kan hænges op i miljøerne eller på forskernes kontorer som en daglig reminder på, hvad der befordrer god skrivepraksis og skrivekultur.

Få fundamentet i orden for en god skrivepraksis

I det følgende gennemgås de 4 fundamentale egenskaber, der som nævnt er: 1 evnen til at erobre tid og rum til skrivning, 2 fokus på fysisk og mental styrke, 3 finde passionen i arbejdet og 4 at skrive sammen med andre.

At erobre tid og rum til skrivning

Den væsentligste egenskab for den, der vil opbygge en god skrivepraksis, er evnen til at prioritere skrivning. Det vi her kalder for at erobre tid og rum til skrivning. Det er en udfordring forskere hele tiden slås med og en kilde til evig frustration. Ved at bruge udsagnsordet "erobre" understreges også, at det *er* en kraftanstrengelse og det kræver strategi, vilje og mod at insistere på skrivning som en kerneydelse. Eller som deltager fra WRITE udtrykker det i evalueringen:

Det er en vigtig erkendelse for mig at insistere på at have plads og tid til at skrive.

En væsentligt erkendelse er, at jeg er glad for at skrive når jeg skaffer mig plads til det.

At få skrevet har ikke kun effekt på produktion af tekst men påvirker som tidligere nævnt også effektivitet generelt, styrker arbejdsglæden og forebygger stress.

Der er forskellige strategier, som kan understøtte skabelse af fysiske og mentale rum for skrivning. Brugen af skrivekurser eller refugier, som foregår væk fra arbejdspladsen er en enkel måde at sætte rammerne for at give forskere rum og tid til skrivning. De er fysisk placeret et andet sted og emnet er skrivning. Et eksempel på det er naturligvis WRITE-projektet med dets workshops på henholdsvis 2 og 3 dage. Udfordringen på workshops er at holde forskerne fast på skrivningen og afgrænse andre opgaver fx besvarelser af mails o.a. til bestemte perioder. Skrivekurser og workshops er også med til at styrke bevidstheden om skrivning og styrke fællesskabet for dem, der er af sted sammen. De fysiske rammer og iscenesættelsen kan sammenlignes med en træningslejer, der kan hjælpe med at implementere en bestemt adfærd.

I forskernes daglige arbejde i miljøerne kan de skabe rum for skrivning ved at booke skrivedage og tider i kalenderen; have bestemte skriverum eller skabe et mentalt rum ved fx at bruge hovedtelefoner, hvor musik kan være med til at holde andet "støj" ude. Den amerikanske gyser forfatter Stephen King fortæller i bogen "Om at skrive" at han bl.a. spiller metalbandet Metallica for fuld styrke, når han skriver.

Han fortæller endvidere i bogen, at det er først når man erobrer sig et fysisk og mentalt rum til at skrive og insisterer på det, at man virkelig kan få succes med skrivningen. Professor Kristian Larsen fra AAU udtrykker det således:

"Der er klar sammenhæng mellem at få succes som forsker og ens evne til fokusere og prioritere."

Evnen til holde sig mentalt og fysisk i balance

At evne at prioritere og erobre sig tid og rum til skrivning er lettere sagt end gjort. Det kræver disciplin og viljestyrke og ikke mindst en bevidsthed om, hvad det giver af fordele at få skrevet. Det gælder både bedre og flere tekster og bedre trivsel. I WRITE projektet blev der arbejdet med forskellige tilgange, der kunne understøtte en positiv og fokuseret indstilling til skriveprocessen.

Et eksempel var at vi inviterede en yogalærer, der lavede en times yogaundervisning mellem deltagerne skrivning på egen tekst. Feedbacken fra mange af deltagerne var, at yoga skabte et flow og et fokus, der kunne overføres i det videre skrivearbejde. Som undervisere fornemmede vi både en større koncentration og fokusering og mindre frustration, som måske kan skyldes at der blev åbnet op for mere flow i kroppen.

Der har løbende været indlagt mulighed for løbe- og gåture i forløbet. De fungerede både som pauser, en måde at få ny energi på og refleksionsrum for erfaringsudveksling og idéudvikling. Her var vi bl. a. inspireret af forskning fra Havard Medical School (Walking for Health), der påviser en sammenhæng mellem gåture og evnen til at tænke klart og kreativt.

I projektet har været anvendt en kort meditation eller mindfulness øvelse på 10 minutter, hvor deltagerne skulle være opmærksomme på deres åndedræt, som ledte direkte over i en skrivesession. Responsen fra deltagerne var langt overvejende positiv, da de oplevede, at det var en effektiv og hurtig måde at fokusere på og nogle af deltagerne fortalte, at de efterfølgende har brugt den i deres arbejdsliv. Enkelte havde dog svært ved at finde tilbage til teksten efter meditationen.

Arbejdet med coaching, som har været en del af projektet, har også understøttet forskernes mentale indstilling. Der er bl.a. blevet arbejdet med, hvilket personlige værdier som er vigtige for den der vil have en god skrivepraksis og her udforskede deltagerne begreber som "udholdenhed", "fokus" og andre værdier, som de personligt mente var væsentlige.

En af deltagerne beskriver, hvordan hendes tilgang til skriveprocessen ændrede sig henover WRITE-forløbet:

At det at skrive er forbundet med nydelse og noget som godt kan være sjovt. Før var det lidt af en pligt opgave. Nu ser jeg det som noget, som jeg glæder mig til og som jeg gerne vil udvikle mig indenfor. Det 'at skrive' er en meget væsentlig del af at være forsker, og det med at kommunikere sigende fortællinger om ens arbejde.

Så en vigtigt pointe er her, at skrivning ikke kun handler om at sidde bag computeren, men i høj grad understøttes af at man investerer i at være i fysisk og mental form.

At finde passionen

Passion er den tredje grundlæggende egenskab, der kan fremme skrivningen. Umiddelbart kan den minde meget og at arbejde med sin mentale styrke, men idéen er undersøge, hvad man virkelig brænder for i sit liv ud over arbejdet. Altså hvilke interesser man har.

I WRITE-projektet havde deltagerne fået til opgave at medbringe et objekt, der illustrerede en af deres egne interesser/passioner, som giver dem energi i deres liv. Deltagerne havde fx medbragt objekter fx musik, bøger, løbesko o.a. Herefter viden delte de i mindre grupper omkring, hvad deres interesser gav dem i deres liv og om de kunne overføre noget af den energi eller værdi ind i deres skriveproces. Inspirationen til undersøgelsen er bl.a. hentet fra den japanske forfatter Haruki Murakamis bog "Hvad jeg taler om, når jeg taler om at løbe", hvor han skriver, at meget af det han har lært om at skrive, har han lært af at løbe. Han nævner bl.a. udholdenhed, koncentration og fokus. Målet med øvelsen var sætte fokus på passion og energi, som et væsentligt element i skriveprocessen.

Pointen er her, at vi skal huske at dyrke vores passionen, fordi de på forskellige måder kan inspirere os i skriveprocessen og holde den energi oppe, der gør at vi får skrevet og forhåbentlig også kan finde ind til passionen i det område, vi arbejder med.

At skrive sammen med andre

De tre foregående grundbetingelser har kredset om det individuelle, men WRITE-projektet viste at en af væsentligste årsager til fokuseret skrivning, gode tekster og følelse af fællesskab, er at skrive sammen med andre.

Eller som en af deltagerne udtrykker det:

At jeg skriver allerbedst sammen med andre, men "alene", dvs. uden at snakke undervejs, men dog med at dele mål og evaluering.

I evalueringen kan man også se, at muligheden for dele viden og udfordringer omkring skriveprocessen med kollegaer har været med til at styrke flere af deltagernes positive indstilling til skriveprocessen. Igennem hele forløbet har der være afsat tid til videndeling og refleksion enten parvis eller i mindre grupper. Videndeling har været en kombination af samtaler i grupper og på gåture.

Endelig peger lederne i forskningsmiljøerne på, at succesfulde forskere skriver meget sammen med andre og at det understøtter fællesskabet og trivslen i miljøet. Institutleder Mette Sandbye udtrykker det på følgende måde:

"Når jeg taler med forskere, der skriver sammen, siger de både det er mere lystfyldt, teksterne bliver bedre og de er mere produktive. At skrive sammen ligger jo også godt i forlængelse af at man skiver sig ind i tradition og et forskningsfelt, hvor man deler viden og diskutere med andre."

Mette Sandbye, Institutleder KU

De seks vigtigste redskaber i daglig skrivning

Vores filosofi omkring skriveværktøjer har været, at det ikke nytter at 'kende til' et værktøj. Et værktøj har først betydning for skriveprocessen, når det er blevet en del af forskerens skrivepraksis. Udfordringen ligger således ikke i forhold til at vide, at værktøjet findes, men i forhold til at overskride barrieren, hvor det prøves af og tilpasses til ens egen praksis. Den tilgang har haft betydning for tilrettelæggelsen af WRITE forløbet, idet de værktøjer, vi har introduceret, er blevet prøvet af gentagne gange og deltagerne er systematisk blevet bedt om at reflektere over, hvad de fik ud af at bruge dem. Alle værktøjer passer ikke til alle mennesker og målet har været at de skabte deres egen, individuelle værktøjskasse.

Værktøj 1 – skrivemål

Alt for ofte sætter vi os bare til computeren og tænker, at jeg skal 'skrive så meget som muligt'. Derved har man næsten en garanti for at gå skuffet fra skrivningen, fordi man ikke havde et klart billede af, hvad man ville nå og næsten altid havde håbet på at nå lidt mere. Det at sætte sig realistiske, tidsbestemte skrivemål tjener to formål:

- Du får afklaret hvad du vil skrive
- Du forholder dig til spørgsmålet om hvor lang tid det vil tage

Figur 1

Sådan sætter du skrivemål

Beslut hvilket tidsrum du arbejder med. Det kan være alt fra 15 min til 1 år, men typisk omkring 1 time

Beslut hvad og hvor meget du vil skrive. Det kan fx være en bestemt del af analysen, der fylder omkring en halv side.

Sæt uret og stop når tiden er gået.

Hold en pause og sæt evt. et nyt skrivemål.

Effekten af skrivemål styrkes ved at aftale dem med andre. Hvis man skriver sammen aftaler man skrivemål inden man går i gang og evaluerer, når tiden er gået. Hvis man skriver alene er det muligt at arbejde sammen virtuelt og der aftale skrivemål.

Eksempler på skrivemål

- Jeg skal skrive et afsnit på ca. 1 side, hvor jeg forklarer hvordan jeg bruger begrebet 'prototype'.
- Jeg skal i løbet af den næste time skrive 10 linjer om konteksten for undersøgelsen.
- Jeg skal være færdig med metodeafsnittet til artiklen på fredag og sende det til medforfatterne.

Det at sætte skrivemål trækker på to stærke værktøjer fra coaching knyttet til det at sætte mål. Det ene er at gøre målene *specifikke* og det andet er at gøre dem *realistiske*. Ved at udfordre sig selv på at visualisere den tekst du gerne vil skrive og give dit bedste bud på, hvor lang tid det tager

bliver skriveopgaven meget mere tilgængelig. Der ligger en masse positiv energi i at nå sine mål (eller næsten nå dem) og på sigt kan man ved at arbejde systematisk med skrivemål skabe en mere positiv dialog med sig selv.

Skrivemål kan sættes for et år eller for tidsrum helt ned til 15 minutter. På skrivekurset arbejdede deltagerne med at sætte sig skrivemål for alle 3 dage, men også for fx den næste time: Hvad er det jeg vil nå at skrive den næste time? Skrivemål blev præsenteret for andre kollegaer og efterfølgende reflekterede over, hvordan det gik med at overholde skrivemål.

Værktøj 1a – at skrive i tidsafgrænsede perioder

Det var en stor erkendelse, at jeg kan nå at skrive en del, indenfor korte tidsrum

Skriveprocesser er ofte langvarige og hvis man ikke passer på sig selv, kan de blive opslidende. Fortællingen bliver, at 'det er hårdt at skrive' og det kan gøre skrivning til en arbejdsaktivitet man udskyder. Modsat kan man arbejde med at etablere 'skriverummet' som et rart sted at være og her er det et vigtigt element, at du er opmærksom på at bevare din gode energi. Et vigtigt værktøj, som spiller godt sammen med skrivemålene, er at strukturere tiden, når du skriver. Det handler om at beslutte hvornår og hvor længe du vil skrive og så holde denne aftale med sig selv. Metoden er ikke kompliceret, men kræver selvdisciplin.

Sådan skriver du i afgrænsede tidsintervaller

Vælg i forvejen hvornår du vil skrive

Vælg i forvejen hvor længe du vil skrive

Stop når tiden er gået – skriv evt. stikord før du stopper

Fordele

Du bevarer en god energi

Du har lyst til at gå i gang igen

Figur 2

Det kan virke kontra intuitivt at stoppe med at skrive og holde en pause 'når jeg netop var så godt i gang'. Og det kræver stor overvindelse at gøre det. Men udbyttet står mål med indsatsen. Hvis du adlyder stopuret, hjælper du dig selv til at holde energien oppe, fordi du giver dig selv en pause både mentalt og fysisk. Men endnu vigtigere er det at du vil have meget større lyst til at gå i gang igen, fordi du ikke 'har skrevet dig selv ud'. Hvis man skriver indtil man ikke kan mere, så kan det være svært at se, hvad man har lyst til at gå videre med. Afslut evt. skriveperioden med 3 stikord om, hvor dit afsnit eller argument var på vej hen.

Værktøj 2 - Skrivesnacks

Min største erkendelse var, at det er okay kun at skrive små bidder i stedet for at forvente at man kan skrive flere sider hver gang man åbner computeren.

Citat fra evalueringen

Skrivesnacks er et svar på udfordringen med at få sammenhængende tid til at skrive i en hverdag med mange forskellige dagsordener. En '**skrivesnack**' er en mindre afgrænset skriveopgave, der er så kort og veldefineret, at den kan lægges ind i en arbejdsdag, der også indeholder mange andre opgaver. Fx at 'jeg skal lave en hurtigskrivning på ideer til et nyt projekt' eller finpudse tre siders teori i artiklen, så begrebsbrugen bliver konsistent'. Hvis man har en liste med skrivesnacks, hvor man har estimeret, hvor lang tid de tager, så kan de lægges ind i de almindelige arbejdsdage, når der er et lille rum til skrivning. Og det kan ske uden at man skal forholde sig til hele skriveopgaven. Dermed vil skrivningen bevæge sig fremad hele tiden.

Ved at tænke i skrivesnacks giver man slip på ideen om, at man kun kan skrive i længere, sammenhængende tidsrum. Skrivesnacks kan naturligvis ikke erstatte sammenhængende skrive tid, hvor ideer udvikles og strukturen til en artikel landes, men det er en god måde at holde sig skrivende på i hverdagen og dermed effektivisere sin skriveproduktion og sin oplevelse af at være i gang med kerneopgaven – skrivning.

Værktøj 3 - Hurtigskrivning

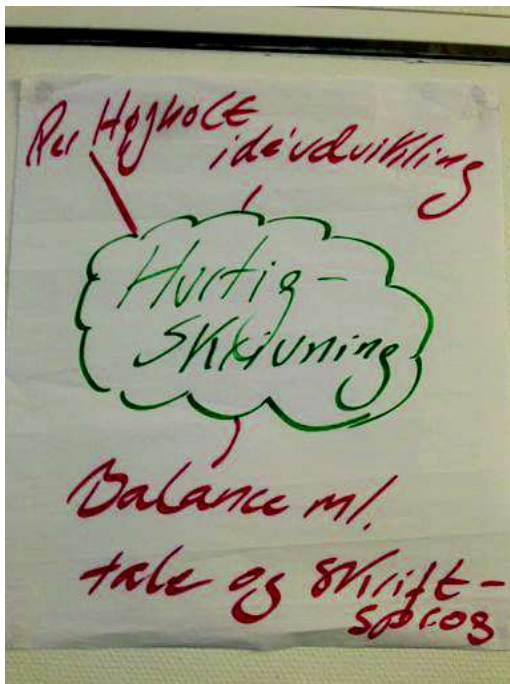
Jeg er nu mere bevidst om, hvordan jeg kan hjælpe mig selv videre, hvis jeg går i stå i processen.

Citat fra evalueringen

Hurtigskrivning, flowskrivning, nonstopskrivning eller tænkeskrivning – kært barn har mange navne. Det at skrive 'derudaf' og forsøge at få fingrenes dans på tasterne til at følge hjernens idegenerering er et helt uundværligt redskab i den effektive skribents værktøjskasse. Men det er et værktøj, der skal bruges med omhu. En udbredt misforståelse er, at den endelige tekst skal starte som hurtigskrivning, der så redigeres til at blive færdig tekst. Det er ofte mere effektivt at bruge teksten fra hurtigskrivningen til at lave en god disposition og så skrive en ny tekst, som er en formidlingstekst snarere end en tænketekst (se afsnittet om at skelne mellem kreativ og kritisk fase).

Hurtigskrivning skal forstås som et værktøj til at generere ideer, samle tankerne og til at eksternalisere de tanker og argumenter, man har i hovedet, så man selv og evt. andre kan forholde sig til dem. Hurtigskrivning tjener to hovedformål i skriveprocessen:

- Du kommer i gang ved at producere tekst
- Du får hjælp til at overvinde den indre kritiker, man kan tale om 'at skubbe fornuften væk og lade kreativiteten komme frem'

Sådan hurtigskriver du

Beslut **hvad** du vil skrive om – fx kan du tage udgangspunkt i et spørgsmål, en afgrænsning eller et begreb

Beslut et **tidsinterval** – optimalt 15-30 minutter

Skriv **hele tiden ud** også selv om du ikke synes du har mere at skrive om – det er ofte til sidst guldkornene kommer

Skriv i **hurtigt tempo** og skriv **hele tiden**

Du må *ikke* gå tilbage og rette

Hvis du ikke kan finde på noget at skrive, så skriv: 'Jeg kan ikke finde på noget at skrive'

Figur 3

På Studiemetroen fra Aarhus universitet kan du læse mere om hurtigskrivning og prøve dette værktøj til at træne metoden: <http://studiemetro.au.dk/atskrive/nonstopskrivning/>

Værktøj 4 – Opdele skrivningen i en kreativ og kritisk fase

Oplevelsen af at jeg erkender ved at skrive, og at jeg har brug for at veksle mellem kreative og kritiske processer, snarere end at regne med, at jeg kan have en færdig plan inden jeg begynder at skrive.

Figur 4

Citat fra evalueringen

Feedback fra en række af deltagerne understreger det vigtige i erkendelsen af at opleve skrivning som et håndværk, der kan læres og hvor man veksler mellem kreative og kritiske faser. Dette står i modsætning til en indstilling, hvor man venter på at inspirationen skal komme og hvor man er optaget af om man 'kan' skrive overhovedet, som om det er en medfødt egenskab. Man bliver afhængig af sin 'muse' og hver gang skrivningen går trægt, stiller man spørgsmål ved sine egne evner. Figuren siger mere end mange ord i forhold til at forstå den indstilling, mange akademikere har til skrivning.

En væsentlig årsag til skriveblokeringer er, at man glemmer at arbejde med en vekselvirkning af en kreativ og en kritisk fase i skriveprocessen. Man tror at man ikke kan formulere det man skal skrive, men i virkeligheden

har man ikke udviklet sit argument eller sin fortælling endnu. Det var en udfordring, der blev arbejdet med på forskellige måder i WRITE-forløbet. Blandt andet ved at tænke i 0'te, første, anden, tredje udkast. For mange af deltagerne var det befriende, at se de første noter og skitser som et 0'te udkast, hvilket gav dem en fornemmelse af at være i gang med skriveprocessen uden det pres, der kommer af at skulle producere færdig tekst. Som en deltager skriver i evalueringen:

Jeg har fået tillid til at jeg godt kan skrive og vise teksten frem løbende - at det ikke behøver være perfekt første gang

En anden måde at opdele skriveprocessen i en kreativ og kritisk fase er at inddele arbejdet i 3 faser: indhold, struktur og sprog, som faser skribenten kan bevæge sig imellem. Hvis tekstens indhold og struktur ikke er på plads kan det være spild af energi at bruge tid på at rette sproget.

På WRITE forløbet var der en større gruppe forskere, der arbejdede med designprocesser og for dem gav et god mening, at tænke skrivningen som designprocesser og de tidlige udkast som prototyper:

En væsentlig erkendelse er at det giver mening at se skriveprocessen som en designproces og artiklen som en prototype der skal give god dialog og inputs fra andre.

Citat fra evalueringen

Værktøj 5 - Storytelling i akademiske tekster

Styrken ved at fokusere på artiklen som en fortælling er, at den får mere liv frem for at være en opstilling af resultater og argumenter. Og en sammenhængende fortælling er også nemmere at huske for læseren.

I løbet af projektet har der været arbejdet med forskellige tilgange til storytelling. Vi vil nu komme nærmere ind på metoderne, der blev brugt til at arbejde med storytelling, nemlig: Storycard & Storyline, SPRE og fortælling som formidling.

Storycard og storyline

Arbejdet med storycard er introduceret af skriveforskeren Sarah Haas, der underviste på WRITE. Man arbejder med eventyrkort, som illustrerer forskellige arketyperiske situationer fx "rejsen", "hjemkomsten", "familien" og "kampen". Kortene er så mangfoldige, at der er mulighed for alternative rækkefølger. Forskerens opgave er at skabe sammenhæng og reflektere over hvilken viden, der skal til for at binde kortene sammen. Øvelsen træner forskernes evne til at tænke i sammenhænge og skabe en tydelig fortælling. Det unikke er, at man kan koble læringen fra eventyrkortene direkte til en kompetence, der kan bruges i forskernes arbejde med at strukturere og skabe sammenhæng forskernes egne akademiske tekster.

Et andet greb med afsæt i storytelling, som blev benyttet på WRITE var at deltagerne fik til opgave at tegne og skrive scener fra deres forskningsprojekt/kommende artikel op på papkort fx "baggrund", "begreber", "empiri", "hypoteser" osv. for derefter at bruge kortene til at udvikle en klar og sammenhængende fortælling også kaldet en storyline for deres artikel. Begrebet storyline blev relateret til skønlitterære forfatteres arbejde, hvor det i længere tekster og bøger kan være en fordel løbende af arbejde med en overordnet storyline i form af en kortere tekst, der beskriver hele forløbet, så forfatteren har overblik over sit materiale. Dette gælder fx for forskere, når de arbejder med en antologi eller en bog.

SPRE – Situation, Problem, Respons og Evaluering

En tredje tilgang til brugen af storytelling er Sarah Haas' model, der fungerer som en akademisk oversættelse af fortællingen og en model de fleste kender, men som netop bliver forankret, fordi de havde arbejdet med storycard metoden først. Metoden arbejder med at teksten har fire dele:

S – Situation: Situationen og baggrunden for artiklen

P – Problem: Indsnævring af problemet, så det står klart

R – Respons: Hvordan man respondere på problem: teori, metode, emperi og analyse

E – Evaluering: Diskussionen og konklusionen.

Denne model svarer rigtig godt til den måde man bygger de fleste akademiske artikler op på, men lægger mere op til at skabe en sammenhængende fortælling end de overskrifter man møder i traditionelle akademiske artikler.

Fortælling som formidling

På WRITE deltog også en storyteller (mundtlig fortæller), som trænede deltagerne i at udvikle en fortælling. Der blev arbejdet med at gøre abstrakte begreber mere konkrete fx blev "social mobilitet" til "at bryde den sociale arv" til "i Hjørring er de gode til at få unge videre i uddannelse" til "Lars fra Vibevej i Hjørring er i dag i gang med en ingeniøruddannelse selvom hans mor og far ikke har en uddannelse".

Øvelsen trænede både udvikling af en fortælling, men også hvordan man kan gøre fortællinger sanselige og nærværende. Dette greb blev der også blev arbejdet med i workshoppen om indledninger. Storytelling rummer altså forskellige greb, der kan hjælpe forskere med at strukturere, idéudvikle og gøre deres tekster mere formidlingsorienterede og læsbare.

Værktøj 6 - At læse retorisk for at skrive bedre

En af de bedste måder at udvikle sine skrivekompetencer på er at læse og analysere andres tekster. Ikke for indhold, men for retoriske greb som argumentation, struktur og sprog. I WRITE-projektet blev der arbejdet med forskellige dele af den akademiske artikel: Indledning, analyse/diskussion og konklusion. Deltagerne analyserede eksempler på "gode" indledninger, analyser og konklusioner, som de enten selv havde medbragt eller som blev uddelt.

Det er vigtigt at træne forskerne i forskellen mellem indholdslæsning og retorisk læsning og lære dem at prioritere denne aktivitet, som man ved er effektivt. En mulighed er at arbejde med gennemgang af tekster i de faglige miljøer, hvor man ikke kun fokuserer på indholdsanalyse, men også har et analytisk blik på det retoriske i teksterne, så det løbende bliver implementeret som en del af arbejdskulturen i de akademiske miljøer.

Opsamling

Kan man som forsker få disse to niveauer til at spille sammen – de grundlæggende betingelser og beherskelsen af værktøjerne - har man en god basis for at skabe en god skrivepraksis, der både hjælper en med skrive flere og bedre tekster, men også hjælper en til at forebygge stress. Altså de fundamentale betingelser: 1 evnen til at erobre rum og tid; 2 evnen til at holde sig i fysisk og mental balance; 3 evnen til at dyrke passionen og 4 evnen til at skrive sammen med andre. – Med niveau 2, som er skriveværktøjerne: 1 skrivemål og tid, 2 skrivesnacks; 3 hurtigskrivning; 4 opdele i kreativ og kritisk fase; 5 storytelling og 6 at læse retorisk.

Dette er dog altid sagt med det forbehold, at konteksten og den organisation, som man er del af også har stor betydning.

Evalueringen - hvad var udbyttet af WRITE!?

Både før projektet blev bevilliget og under opstartsfasen var der stor bevågenhed på, om det ville lykkes at få de travle forskere til at prioritere at bruge så mange dage på et skriveforløb. Det var helt klart et succes kriterie, om det lykkedes at rekruttere deltagere til forløbet. Det krævede lidt overtalelse og motivation, men ved første workshop havde vi 46 deltagere til de 48 pladser. Da de 46 deltagere kom hjem og fortalte om deres erfaringer, blev de to ledige pladser hurtigt fyldt op og gennem resten af forløbet havde vi en venteliste, så pladserne blev fyldt, når nogen blev forhindret i at deltage.

WRITE! forløbet fik ry for at være lidt anderledes end et traditionelt akademisk skrivekursus 'på den fede måde'. Som beskrevet i indledningen forsøgte vi at gå lidt alternativt til værks og stole på at tid, rum, fællesskab og inspiration kunne inspirere den enkelte til at udvikle sin skrivning.

Evalueringemetode

Evalueringen af WRITE! bygger på 4 kilder: skriftlige evalueringer efter hvert kursus, et essay om skrivning fra hver deltager skrevet på 1. og 4. workshop, løbende spontan feedback via mail og et survey undersøgelse med både lukkede og åbne spørgsmål, der blev gennemført 3 uger efter 4. og sidste workshop. Der kom 36 besvarelser ud af 51 mulige respondenter (71%). Survey undersøgelsen adresserer deltagernes selvrapporterede oplevelse af ændringer i deres skrivepraksis, deres indstilling til det at skrive og deres oplevede udbytte. Når vi synes det giver mening at sætte fokus på indstilling til skrivningen kommer det af en tese om, at der er en tæt sammenhæng mellem forskerens indstilling til at skrive, om det rent faktisk bliver prioriteret og dermed den konkrete produktion af tekster¹.

Overordnet udbytte af forløbet – øget effektivitet og nye skrivekompetencer

I den korte evaluering i begyndelsen af rapporten præsenterede vi nogle citater, der kvalitativt fangede deltagernes udbytte meget præcist. Det generelle billede tegnes dog bedst af de kvantitative udbyttespørgsmål. Som det ses i tabel 1 vurderer alle deltagere deres udbytte som middel eller derover og gennemsnittet er 4,28 på en skala fra 1 til 5. Gennemsnittet for skriveeffektivitet ligger lidt lavere (3,81), mens gennemsnittet er langt over middel (4,17) på spørgsmålet om, hvorvidt forløbet har udviklet deltagernes skriveprocesser.

Spørgsmål	Intet udbytte		Middel udbytte		Stort udbytte
	1	2	3	4	5
Hvordan vurderer du dit samlede udbytte af forløbet?	0	0	5	16	15
Har forløbet påvirket din skriveeffektivitet?	0	3	8	18	7
Har forløbet bidraget til at udvikle dine skriveprocesser	0	2	4	16	14

Tabel 1

¹ Det ville være rigtig spændende at lave en kvantitativ måling af deltagernes skriveproduktion som funktion af deres deltagelse i forløbet og det var oprindeligt planen, men det viste sig at publicering sker så ujævnt og med så store forsinkelser i forhold til det tidspunkt, hvor arbejdet er lavet, at vi ikke kan måle sammenhængen mellem skriveforløbet og skriftlig produktion i form af tekster og publicering.

Værktøjer har skabt en følelse af at mestre skrivningen

I over halvdelen af de kvalitative kommentarer i evalueringen fremhæves de skriveværktøjer, som deltagerne har lært og implementeret i deres hverdag, som både de største erkendelser og det, der har været med til at ændre deres skrivepraksis i en positiv retning. Det at arbejde med skrivemål, at gøre dem realistiske og dele dem med andre står klart på førstepladsen sammen med hurtigskrivning. Herefter kommer det at arbejde med et 0' udkast eller en prototype, at give sig selv 'skrivesnacks' og metoder til at tænke sin tekst som en fortælling.

80 % har i dag implementeret hurtigskrivning – men det kræver træning

Nogle af værktøjerne er gamle kendinge fra skrivelitteraturen, mens andre er 'opfundet' under WRITE! forløbet sammen med deltagerne. En meget vigtig læring fra forløbet er, hvor meget det kræver at tage et nyt skriveværktøj i brug i sin skrivepraksis. Vi har fået mange tilbagemeldinger fra deltagerne om, at denne 'afprøvning' i fællesskab og refleksion over udbyttet har flyttet deres praksis. Praktisk talt alle havde hørt om hurtigskrivning før og enkelte brugte det allerede, men efter at have gjort det sammen flere gange i afgrænsede tidsrum og snakket om, hvad det egner sig til og ikke egner sig til, kan vi i evalueringen se, at 80% nu bruger det i deres skrivepraksis.

Stort flertal føler at de i højere grad mestrer skrivning i forhold til tidligere

Af evalueringen fremgår det således tydeligt, at et stort flertal af deltagerne har tilegnet sig nye skriveværktøjer. Men de har også fået en ny forståelse for deres egen skriveproces og i højere grad end tidligere taget styringen over skriveprocessen. En deltager nævner som sin største indsigt:

Jeg er nu mere bevidst om, hvordan jeg kan hjælpe mig selv videre, hvis jeg går i stå i processen

Citat fra evalueringen

Ved at se skrivningen som en håndværk bliver frygten mindre og lysten større

Ved at lære noget om skriveprocessers karakter, få et sprog for de ting, der sker i skriveprocesserne og at dele disse erfaringer med andre har deltagerne fået et meta-blik på skriveprocesserne, så det bliver muligt at 'hjælpe sig selv videre'. Det bringer skriveprocessen lidt ned på jorden og en anden deltager beskriver sin nye indstilling til at skrive som:

At forstå skrivningen som et håndværk, hvor jeg har forskellige redskaber til rådighed – og at brugen af dem skal trænes

Citaterne viser at værktøjerne kan være med til at give tillid til skriveprocesserne. For nogen har det betydet at 'jeg er mindre bange for at skrive', mens andre deltagere har åbnet op for en helt ny skrivelyst:

'Mere struktureret, kureret for skriveangst, LYST-LYST-LYST til at skrive'.

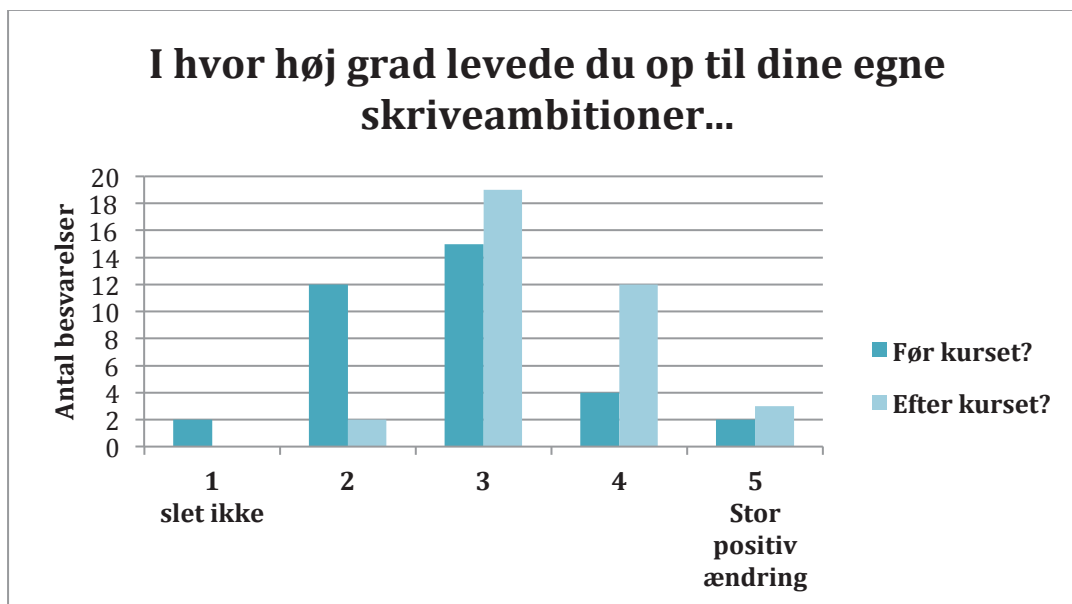
Engagement og værktøjer går hånd i hånd

Disse resultater fra den kvalitative evaluering underbygges af den kvantitative survey, hvor 92% af deltagerne vurderer at de 'har fået større tillid til at håndtere deres skriveprocesser'. På spørgsmålet 'Er du blevet bedre til at strukturere dine tekster gennem forløbet' er der 'kun' 75%, der mener at forløbet har haft givet positiv ændring. Hvis vi går lidt tættere på, hvilke indstillinger og praksisser, der giver denne større tillid til egen skrivning, så er det klart en blanding af øget engagement og praktiske værktøjer. De svarer også at der er en positiv ændring i forhold til at have fået større engagement ind i skrivearbejdet (86%), at de i højere grad end før oplever

skrivningen som et frirum/noget lystfyldt (78%) og at de har fået mere fokus på skrivningen som en kerneopgave (86%).

69% oplever at de er mindre stressede og pressede i forbindelse med skrivning

Det ses i figur X, at deltagerne vurderer, at de efter forløbet i højere grad end før oplever at leve op til deres egne ambitioner, se figur X.

Figur 5

Det kan både hænge sammen med, at vi har arbejdet med at gøre ambitionerne mere realistiske, men det kan også være et udtryk for at produktionen er øget som resultat af deltagernes nye procesmæssige skrivekompetencer. Fra coaching er det en kendt dynamik, at det betyder meget for den enkeltes produktivitet, om man oplever sig selv som en succes og lever op til sine egne ambitioner. Det kan sætte gang i den positive spiral, som vi omtalte i indledningen.

Den kvantitative evaluering viser at 69% af deltagerne oplever, at 'forløbet har bidraget til at gøre dem mindre pressede/stressede omkring skrivning'. Så uanset hvilken af forklaringerne, der er gældende, så har der været en udvikling, hvor et flertal af deltagerne nu oplever mindre frustration og pres knyttet til det at skrive, hvilket var en af målsætningerne i WRITE!

De organisatoriske rammer modarbejder skrivning – men skrivelysten er en drivkraft

Det var tydeligt, at rammerne for at skrive forstået som det at etablere tid, rum og mulighed for at fokusere var det der skabte mest frustration og samtidig var sværest at ændre. Det var især professorer og lektorer, men også adjunkter, der i lange perioder helt måtte opgive skrivningen til fordel for andre presserende opgaver. Det var en vanskelig balancegang at forsøge at støtte den enkelte til selv at insistere på at skabe rum til skrivning uden derved at individualisere problemet.

Et flertal er blevet bedre til at prioritere skrivning

'At insistere på at have plads og tid til at skrive', nævner en deltager som den største erkendelse fra hele processen og en anden siger at 'Jeg skriver i højere grad løbende'. Selv om forskernes tid er presset, har de stadig indflydelse på, hvilke opgaver de prioriterer og det underbygges af den kvantitative

evaluering, der viser at et stort flertal af deltagerne oplever, at de er blevet bedre til at prioritere skrivningen og rent faktisk komme i gang med den.

Helt praktisk fremhæver mange 'skrivesnacks' (at skrive i korte perioder) som en meget effektiv metode til at holde sig aktivt skrivende. Som et eksempel på ændret skrivepraksis siger en deltager, at '*jeg er blevet bedre til at bruge de små huller af tid til at skrive*'. Skrive-snacking forudsætter dog oftest, at man har haft et sammenhængende tidsrum til at strukturere skriveopgaven og 'komme ind i den' før de næste skridt kan tages i mindre bidder.

Prioritering af skrivning skaber mere trivsel for den enkelte forsker

Spørgsmålet om, hvorvidt skrivningen er lystfyldt, er normalt ikke noget vi forbinder med at skabe rammer for skrivning. Men når en deltager siger, '*At jeg er glad for at skrive, når jeg skaffer mig plads til det*', så illustrerer det en sammenhæng og gensidig påvirkning mellem det at skabe rammer og lysten til at gå ind i aktiviteten. Når deltagerne lykkes med at ændre skriveprocessen fra at være skræmmende til et sted, hvor de nyder at være, så bliver de helt naturligt bedre til at skabe rummene til skrivning. Dog har vi også eksempler på skrivere, der er fuldt bevidste om at de nyder skriveprocessen og ser den som et frirum, men som alligevel ikke kan skaffe sig tid til løbende skrivning i deres arbejdsliv.

Organisatorisk opbakning til skrivning ville gavne

Enkelte deltagere reagerede negativt, når vi fra et coaching perspektiv adresserede deres muligheder for selv at prioritere skrivningen, hvilket vi tolker som afmagt over for et krydspres mellem forskellige præstationskrav, der ligger i forskerstillingen. Der er ingen tvivl om, at en aktivitet som skrivning, der tager tid og kræver et vist niveau af ro og fordybelse ofte vil være det, der lider mest under at forskerne er pressede/stressede. Og dermed vil skrivningen og tekstproduktionen sandsynligvis også have stor gavn af, at dette pres lettes. Alligevel er det lykkedes, sammen med deltagerne, at udvikle nogle strategier til at få skrevet mere inden for de eksisterende rammer.

86 % har udbytte af at sidde sammen med andre og skrive

Endelig viser den kvantitative undersøgelse at 86% har haft udbytte af at sidde og skrive sammen med andre på kurserne og næsten 50% har haft stort udbytte af det. Deltagerne udtrykte klart at internat formen, hvor de kom væk fra arbejdspladsen og forstyrrelser, og kunne koncentrere sig 100% om skrivningen var produktiv og tilfredsstillende og der var stor begejstring, da det lykkedes at ændre den sidste workshop fra at foregå på AAU CPH til at være et internat. Det behov disse internater opfylder er, at de støtter deltagerne til at fokusere på én ting, nemlig skrivningen. Det giver mulighed for at 'dykke ned i problemstillingen', skabe sig et overblik over materialet og det at man ikke lige kan zappe til en anden opgave betyder, at man tager nødvendige beslutninger for at komme videre med teksten.

Mulige løsninger - Faste skrivedage og Boot Camps

Hverdagen med mange konfliktende krav nødvendiggør alternative metoder til at takle opgaver, der kræver fokus og koncentration. I udlandet bliver Boot Camps for forskere og især ph.d.-studerende mere og mere udbredt. Det bliver dyrt, hvis konklusionen er, at forskere kun kan skrive, når de er væk hjemmefra. Men måske kunne man tænke andre måder at skabe rammer for koncentration og fokus på universiteterne. Hvilket universitet bliver det første til at indføre undervisningsfrie ugedage, hvor der kun forskes, hvor man ikke svarer e-mails og hvor man måske endda sidder sammen i grupper og skriver?

Endelig er 30 ud af 36 respondenter meget positive i forhold til at anbefale kurset til andre og 5 er positive. Kun en enkelt deltager giver det ikke positive anbefalinger.

WRITE! og skrivning set fra et ledelsesperspektiv

Som vi allerede har været inde på i det ovennævnte er der en væsentlig sammenhæng mellem den enkeltes forskers skrivekompetencer og hvordan skrivning bliver understøttet i det enkelte forskningsmiljø. I det følgende præsenteres nogle pointer fra kvalitative interviews med 3 ledere, som alle har haft deltagere med på WRITE!. Interviewene var en udforskning af, hvad lederne ser af udfordringer, hvad der kendetegner forskere der publicerer meget og godt, effekterne af WRITE!-projektet og hvilke initiativer, de mener der fremadrettet kan styrke skrivning og dermed øge publiceringsgraden og forebygge stress.

Udfordringer – mange opgaver og præstationspres

De interviewede ledere ser både eksterne og interne udfordringer, som gør at mange forskere føler sig pressede i forbindelse med skrivning. De eksterne er de opgaver forskerne skal løse ud over det at skrive og forske og de interne udfordringer er forskernes eget præstationspres og stress over ikke at få skrevet.

Som eksterne udfordringer nævner de blandt andet at undervisningen er blevet opprioriteret. Universiteterne er gået fra at være forskningsinstitutioner til at blive undervisningsinstitutioner eller som Susse Georg, der er sektionsleder på AAU, siger: *"Forskere på professor- og lektorniveau sidste år bruge 1100 timer ud af 1600 timer på at undervise, hvilke ikke levner mange timer til forskningen."* Derudover er der en række andre opgaver som forskerne skal levere på alt afhængig om de er Ph.d. studerende, adjunkter, post doc eller lektorer.

Eller som Institutleder Mette Sandbye fra Københavns Universitet udtrykker det:

"Vi lægger vægt på at forskerne, alt afhængig af position, skal præstere på en bred vifte og det tager tid fra skrivningen. Du skal vise du kan søge fonde, have et internationalt netværk. Man skal sidde i råd og nævn. Og akkrediteringen er steget voldsomt hver 3 år eller 6 år og der skal skrives store rapporter. Digitalisering gør at man selv skal afrapportere og registrere i modsætning til tidligere, hvor man afleverede til en sekretær."

I forbindelse med det interne pres er der mange steder en tradition for at forskningen og undervisningen er individualiseret, hvilket gør at den enkelte forsker måske kommer til at sidde alene med sine udfordringer og har en følelse af ensomhed, som heller ikke er gavnlig for skrivningen.

"Folk slås med tid til at skrive og til at gruble og reflektere. Hvis man ikke får skrevet noget er det svært at gruble over det. Og jeg tror det er det, som er med til at stresse folk, at man ikke har fået tankerne ned på papir, så man får en oplevelse af, at man begynder at tale med sin tekst."

Sektionsleder Susse Georg, AAU

Sammenhæng mellem gode skrivevaner og effektivitet

Evalueringen fra deltagerne på WRITE! viser at evnen til at prioritere tid og rum til skrivning ikke blot giver dem en oplevelse af at være mere effektive, men også giver dem en oplevelse af at være mindre stressede.

Instituttleder Mette Sandbye, KU og Kristian Larsen, AAU, udtrykker det på denne måde:

"Man kan se at de forskere, der producere meget også er dem der performer meget på andre områder fx er gode til at udvikle undervisningen, lave forskningsprojekter, skrive med andre og så videre. Det er nok en kombination af personlighedstype og det at lære at fokusere."

Instituttleder Mette Sandbye, KU

"Der er klar sammenhæng mellem at få succes som forsker og ens evne til fokusere og prioritere."

Professor Kristian Larsen, AAU

Overordnet er der en klar sammenhæng mellem evnen til at prioritere skrivning nedsat stress og pres og mere energi. Noget kan tyde på at evnen til at prioritere skrivning ikke betyder at den enkelte forsker får mindre tid, men tværtimod bliver effektiv og struktureret.

Implementering af skrivværktøjer i miljøerne

Lederne fortæller at de kan se deltagerne på WRITE! har taget værktøjerne med hjem bl.a. brugen af storytelling, skrivemål o.a. Det gælder både i form af videndeling på møder og seminarer fx skal WRITE-deltagerne fra KU indlede skrivedage på instituttet med at fortælle om værktøjer, og der er blevet taget initiativ til faste skriveworkshops i de andre miljøer.

"Write!-projektet har en symbolsk effekt, fordi det sætter fokus på skrivning som ellers er i defensiven. Det er med til skabe en kultur og synlighed omkring skrivning. Ingeniører bygger huse. Vi som forskere skriver tekster og det er vigtigt at insistere på.."

Professor Kristian Larsen, AAU

Lederne ser et skriveinitiativ som Write! som en træningslejer, hvor forskerne kan praktisere skrivning under iscenesatte forhold og dele viden og erfaringer om skrivning og dermed få skrivning som strategisk indsatsområde tilbage på dagsordenen. *"Der er hele tiden en række aktiviteter som presser sig på, som er vigtige på universiteterne. Undervisning, vejledning og administration står stærkt her! Write! har skabt en bevidsthed hos mig om – særligt for yngre forskere -, hvor vigtigt det er at sætte fokus på skrivning og at deltagerne på Write! bringer værktøjerne fra kurset ud i miljøet,"* siger Kristian Larsen.

Kollektiv skrivning styrker fagligheden og fællesskabet

Som i evalueringen med deltagerne oplever lederne, at det at skrive tekster sammen og skrive i samme rum på fx skrivedage har en effekt både fagligt, men også som et greb, der styrker fællesskabet og trivslen i teamet.

"Vi har 2 forskerne med hver deres faglighed, som fandt sammen på Write! og er begyndt at skrive sammen bl.a. ved at bruge greb fra eventyr og storytelling, som de havde arbejdet med på kurset. De har fortalt om deres samarbejde og fremgangsmåde på et sektionseminar og det inspirerer jo også de andre forskere."

Sektionsleder Susse Georg, AAU

"Når jeg taler med forskere, der skriver sammen, siger de både det er mere lystfyldt, teksterne bliver bedre og de er mere produktive. At skrive sammen ligger jo også godt i

forlængelse af at man skiver sig ind i en tradition og et forskningsfelt, hvor man deler viden og diskutere med andre.”

Instituteder Mette Sandbye, KU

Kristian Larsen har selv erfaringer med, hvordan det at tage på skriveophold ud af huset og skrive med andre både styrker fagligheden, kvaliteten af teksterne og fællesskabet mellem forskerne, så det vil han meget gerne understøtte i sit miljø.

I forbindelsen med graden af publicering og kvaliteten siger han:

”Dem der publicerer meget og godt er dem der er i et stærkt forskningsmiljø, hvor man er blevet eksperter på et område. Hvor man er fx 8 – 10 forsker. De publicerer sammen og oparbejder en unik kompetence. Mit gamle forskningsteam på Rigshospitalets har fundet en form, hvor de sprøjter artikler ud og henter millioner af fondsmidler ind, fordi de har fundet og også skabt en niche. Så har de måske hver deres viden eller vinkel inden for feltet. De booster hinanden og de arbejder sammen i teams, hvor de er generøse med at øse af deres viden. Pointen er jo at alle kan lukrere på at give ind til de andre, med et moderne ord; ”synergi”. Jeg prøver at overføre det hertil. Kunsten er at afveje, at hver især trækker på og er del af eksterne netværk, og samtidig at man også forsker indad mod hinanden.”

Pointerne omkring det kollektive er, at fællesskabet, energien og idéerne opstår, når man helt konkret arbejder sammen. Det kan være ved at sidde i samme rum og skrive på egne tekster, men at dele sine udkast med andre forskere, eller det kan være at skrive artikler med andre. Skrivning sammen styrker altså trivslens, fællesskabet og innovationen.

Anbefalinger fremadrettet fra et ledelsesperspektiv

For at understøtte at udviklingen af en god skrivekultur anbefaler lederne fra hver deres perspektiv, at det handler om at understøtte de tiltag som allerede er i gang og fx kan være en udløber af Write!. Det kan være skivedage, skriveuger, hvor man skriver sammen eller skaber rammerne til det. ”Det handler om at gøre noget konkret og ikke bare tale om det,” siger Susse Georg.

Mette Sandbye mener, at det er væsentlig løbende at iscenesætte skriveaktiviteterne på nye måde, så det virker inspirerende. Ud over skivedage fremhæver lederne også vigtigheden af dele erfaringer om skrivning og publicering, så man kan inspirere hinanden. Overvejelser som også får god feedback i evalueringen af Write!, hvor deltagerne netop vægtede tid til at dele erfaringer om skrivning både processen og det indholdsmæssige.

”Jeg husker en aha oplevelse fra en anden sammenhænge, hvor en af de mest publicerende forskere, en amerikaner, fortalte om hvordan hans artiklen var blevet afvist 7 gange og han først efter mange ændringer og gennemskrivninger fik den godtaget. Det var en aha oplevelse for mange at høre, at selv de bedste skriver om igen og igen.”

Sektionsleder Susse Georg, AAU

At skabe et fælles sprog om skrivning i forskningsmiljøerne ved at sende de forskere af sted, der ikke har været på skriveinternater som fx WRITE, mener lederne også er et væsentlig initiativ, der kan være med til at skabe en stærk skrivekultur blandt forskerne og som igen kan være med til at styrke trivslens.

Konklusion

WRITE! projektet tog udgangspunkt i at sætte fokus på kerneydelsen skrivning blandt danske forskere, som en måde at komme bagom den stress og frustration, som mange forskere oplever i en travl hverdag og give dem lysten og passionen tilbage i forbindelse med skrivningen.

Igennem projektet er der blevet arbejdet med en kombination af enkle og kendte skriveværktøjer, coaching og tilgange, som normalt ikke forbindes med skrivning i forskningsmiljøer, herunder improvisations teater, yoga, musik, mindfulness, artefakter, storytelling og forskernes personlige passioner for sport, musik og skønlitteratur. Vi har ikke forsøgt at "tænke ud af boksen", men netop på kanten af boksen mellem skrivning i forskningsmiljøer og andre områder, som vi mente kunne have en effekt på skrivningen.

Med afsæt i projektets erfaringer er der blevet udviklet et WRITE! koncept, som både kan styrke forskernes kerneydelse, som er skrivningen, og være med til forebygge stress. Konceptet præsenteres overskueligt på en plakat og refererer fra 15. august 2016 til en hjemmeside, hvor de enkelte dele af konceptet kan studeres nærmere og bringes ind i skrivningen på universiteterne.

Litteraturliste opdelt efter temaer

Skriveprocessen

Maria Gardiner & Hugh Kearns (2010), Turbocharge your writing: how to become a prolific academic writer, Flinders University Press, Flinders University, Adelaide, Australia

Gardiner, M. & Kearns, H. (2012), The ABCDE of Writing: Coaching high-quality high-quantity writing, International Coaching Psychology Review, Vol. 7 No 2, <http://ithinkwell.com.au/content/ABCDEwriting.pdf>

Stephen King, (2014) Om at skrive, Hr Ferdinand

Mikkel Hvid (2008), Skriv! – Gode tekster er lette at skrive, UPDATE & Forlaget Ajour

Skrivegrupper

Claire Aitchison & Cally Guerin (eds) (2014), Writing Groups for Doctoral Education and Beyond, Routledge

Michelle Maher, Amber Fallucca & Helen Mulhern Halasz (2013) Write On! Through to the Ph.D.: using writing groups to facilitate doctoral degree progress, Studies in Continuing Education, 35:2, 193-208, DOI: 10.1080/0158037X.2012.736381

Vilkår for og udvikling af det akademiske arbejde

Lars Bo Kaspersen & Jan Nørgaard (2015), Ledelseskriser i konkurrencestaten, Hans Reitzels Forlag

Anders Buch, Vibeke Andersen og Ole H. Sørensen (2009), Videnarbejde og stress – mellem begejstring og belastning, Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Bevægelse og skrivning

Søs Rask Andresen og Nanna Paarup (2015), Dansk Psykologisk Forlag A/S

Haruki Murakami (2009), Hvad jeg taler om når jeg taler om at løbe, Klim

Harvard Medical School (accessed June 2016), Walking for Health, <http://www.health.harvard.edu/staying-healthy/walking-for-health>

At skrive ph.d.-afhandling

Joan Bolker (1998), Writing Your Dissertation in Fifteen Minutes a day: A Guide to Starting, Revising, and Finishing Your Doctoral Thesis, Holt Paperbacks

Rowena Murray (2011), How to Write a Thesis, Open University Press, McGraw-Hill Education

Bilag 1: Programmer for workshops

WRITE! – at udvikle sin egen skrivepraksis sammen med andre

Workshop 1

Den 18.-20. marts 2013

Sørup Herregaard, Ringsted

Facilitatorer: konsulent Mirjam Godskesen og forfatter og skrivelærer Jens Larsen

Oplægsholder: Gyldendal-forfatter Christian Dorph

Formål:

- **At skabe en produktiv ramme for skrivning med plads til videndeling og refleksion.**
- **At blive mere bevidst om egne skriveprocesser**
- **At bruge skrivning som en integreret forskningsmetode**
- **At få værktøjer og strategier man kan anvende i hverdagen**
- **At udnytte fællesskaber til at understøtte egen skrivning og kollektiv skrivning**
- **Og ikke mindst at udvikle og skærpe sin egen personlige skrivning**

Målgruppe: Uddannelsen henvender sig til forskere (lektorer og Ph.d'er) og tager afsæt i der, hvor den enkelte forsker er. Det kan fx være forskeren, der skriver godt og som gerne vil blive endnu bedre eller forskeren, der kæmper med skrivning og føler sig presset. WRITE! er IKKE en "One fits all-uddannelse".

Hjemmeopgave: Til den første workshop skal deltagerne have forberedt en skriveopgave de kan arbejde på og hvor dataindsamling og litteratur er på plads. Derudover skal deltagerne medbringe et objekt på noget som inspirerer dem i deres liv fx musik, sport, mad, litteratur.....

Dag 1

10:00-10:30	Intro med forløb, mål og metode - Præsentation i mindre grupper
10:30-11:00	Skrivning og forskning – Udfordringer og mulige strategier <i>Hvad siger forskningen og erfaringer om de udfordringer, som forskerne står over for, når de skriver og hvilke strategier understøtter produktionen af skrift?</i>
11:00-12:30	Dit input til forløbet- mini-workshop i essayskrivning <i>Målet med øvelsen er at få deltagerne til at reflektere over skrivning fx hvornår de har succes med deres skrivning og hvilke udfordringer de møder. Deltagernes tekster skal bruges som inspiration til tilrettelæggelse af det videre forløb (de næste 3 workshops). Derudover fungerer øvelsen som opvarmning til at komme i gang med at skrive ved at introducere nogle enkle og anvendelige skrivesgreb.</i>
12:30- 13:30	Frokost
13:30	Strategi 1 – at arbejde med skrivemål og sparring

At tale om sin tekst er også at skrive. Oplæg og workshop i aktiv lytning, hvor deltagerne hjælper og støtter hinanden med at udvikle skrivemål. De inddeles i grupper på 3, der følger hinanden i den efterfølgende skriveproces med egne tekster.

- 14:00-15:00 **Skrivning på egen tekst 1**
Med afsæt i den forrige øvelse om målsætning arbejder deltagerne på deres tekst.
- 15:00- 15:30 **30 minutters sparring med gruppe - inkl. kaffepause**
Efter en times skrivning gør deltagerne status i forhold til deres mål, justerer og sætter sig et nyt mål.
- 15:30 – 16:30 **Skrivning på egen tekst**
- 16:30 – 17:15 **Reflekterende gåtur i gruppen - refleksion over dagens skriveproces.**
- 20:00-21:00 **Alternative inspirationskilder til skriveprocessen**
I vores liv og arbejde henter vi energi og inspiration mange steder fra. Fx den japanske forfatter Murakami bruger løb som inspiration. Hver deltager har medbringer en inspirationskilde i form af objekt fx bog, løbesko, musik.... I mindre grupper deler de deres inspirationer/-passioner og reflekterer over det i forbindelse med deres skrivning.
- Dag 2**
- 7:30 – 8:00 Morgenløbetur for interesserede
- 9:00 – 9:30 **Intro til dagen og opvarmnings-skriveøvelse**
- 9:30 – 12:00 **Skrivning på egen tekst - opmærksomhed på processen**
Der arbejdes - i nye grupper - med at skærpe opmærksomheden på egen skriveproces med fokus på at skelne mellem idéudvikling og færdig tekst. Processen veksler mellem egen skrivning og kort refleksion i mindre grupper.
- 12:00 – 14:30 **Frokost og pause**
- 14:30 – 15:00 **Oplæg om forskellen på idéudvikling og skrivning**
Nye teknikker introduceres til, hvordan deltagerne kan skelne mellem forskellige faser af skrivningen.
- 15:00 – 17:15 **Skrivning på egen tekst**
Med inspiration fra oplægget arbejder deltagerne med egen tekst. Processen veksler mellem egen skrivning og ultra-kort refleksion i mindre grupper.
- 17:15-17:30 **Opsamling**

20:00-21:00 **Værkstedssamtale med Gyldendal forfatter Christian Dorph**
Hvad kan forskere lære af fiktionsforfattere: Oplægget og samtalen handler om passion som drivkraft; at skrive med andre; at være presset på tiden i en travl hverdag o.a. Som en del af krimimakkerparret Dorph/Pasternak har Christian skrevet en række anmelderroste krimier og er samtidig en af landets mest anerkendte lyriker og skrive­lærere tilknyttet Testrup Højskole.

Dag 3

Formiddag

8:30 – 10:00 **Fælles skrivning!**
Alle skriver i det samme lokale, men arbejder fortsat med egen tekst.

10:00–12:00 **Udvikling af individuelle skrivestrategier og prototyper til afprøvning**
Med afsæt i Material Storylab og objekt-teater udvikler deltagerne forskellige skrive-scenografier som afsæt for udvikling af prototyper, som den enkelte deltager eller team kan afprøve frem mod næste workshop.

12:00 – 13:00 Frokost

13:00 – 14:00 **Deling af individuel skrivestrategi og skrivning på egen tekst**
Inspireret af formiddagens workshop fortæller hver deltager om hvad de vil prøve af fremadrettet og skriver derefter videre på egen tekst.

14:00-14:30 **Indgåelse af aftaler og fælles afslutning**

Workshop 2

WRITE! – at udvikle sin egen skrivepraksis sammen med andre

Workshop 2

Den 2.-3. juni 2015, AAU København

Facilitatorer: Konsulent Mirjam Godskesen og forfatter og skriveleder Jens Larsen
oldfriendsindustries.com

Oplægsholdere: International akademisk skriveleder Sarah Haas og komponist Torben Westergaard

Formålene er at:

- Tid til skrivning på egen tekst
- Udvikling af struktur i akademiske tekster
- Udvikling af gode indledninger
- Skabe mentale og fysiske skriverum
- Kollektive skriveprocesser, der understøtter individuelle skrivemål

Hjemmeopgaver:

- Forberede en skriveopgave du kan arbejde på.
- Holde et frokostmøde med din gruppe om fælles skriveinitiativer
- Medbringe en stykke musik, som inspirerer dig
- Medbringe et eksempel på en god indledning til en videnskabelig artikel, hvis du vil deltage i denne del af workshoppen.

Dag 1

09:00 - 09:15	Kaffe, brød og glædeligt gensyn
09:15 - 09:25	Velkomst, program og mål
09:25 - 09:45	Indkredsning af egne skrivemål for workshoppen Hurtigskrivning med musik ved komponist Torben Westergaard
09:45 - 11:45	Skrivning på egen tekst Mulighed for coaching og processparring undervejs.
11:45 - 13:00	Frokost og walk-n-talk Siden sidst – videndeling af prototyper og bedste idéer – hvordan det gik. Blandede grupper på 3 fra forskellige miljøer.
13:00 - 15:30	Strukturering af akademiske artikler med afsæt i storycard Oplæg og workshop ved akademisk skriveleder Sarah Haas fra Belgien
15:45 - 17:30	Skrivning på egen tekst

Mulighed for coaching og processparring undervejs. Opdeling efter sted i skriveproces

17:30 – 18:30

Aftensmad

18:30 – 20:00

Hvordan kan musik fremme forskeres arbejde?
/ved komponist Torben Westergaard

Dag 2

8:45 – 9:00

Kaffe og brød

9:00 – 10:30

Workshop om at skrive indledning eller arbejde på egen tekst
Der sættes fokus på den gode indledning i akademiske tekster. Deltagerne medbringer én indledning, som de synes er god. Som alternativ kan man vælge at skrive videre på egen tekst.

10:45 – 12:00

Mentale og fysiske skriverum – skrivning på egen tekst
Workshop med fokus på skabelse af eget mentalt og fysisk skriverum.

12:00 – 13:00

Frokost

13:00 – 14:00

Mentale og fysiske skriverum fortsat.....

14:15 – 15:45

Erobring af tid og rum til skrivning – nye prototyper
Workshop med fokus på at etablere tid, lave nye skrivemål og prototyper, der skal afprøves frem til næste workshop.

Her fokuseres også på at få igangsat kollektive skrive-initiativer.

15:45 – 16:00

Afslutning

WRITE! – Skrivning, fokus, improvisation og bevægelse

Workshop 3

Den 21.-23. oktober 2015

Sørup Herregaard, Ringsted

Facilitatorer: konsulent Mirjam Godskesen og forfatter og skrive lærer Jens Larsen

Inspiratorer: Yogalærer Jørn Nørtoft fra Københavns Yoga og instruktør og skuespiller Pernille Sørensen, der tidligere har arbejdet på bl.a. Jytte Abildstrøms Teater

Formål:

- **At skabe en produktiv ramme for skrivning på egen tekst**
- **At blive mere bevidst om egne skriveprocesser**
- **At få værktøjer og strategier man kan anvende i hverdagen**
- **At kunne bruge bevægelse og intuition til bevidst at understøtte skriveprocessen**
- **At udnytte fællesskaber til at understøtte egen og kollektiv skrivning**

Hjemmeopgaver:

- Deltagerne skal gerne have forberedt en skriveopgave de kan arbejde på, hvor dataindsamling og litteratur er på plads. Det er dog også muligt at komme uden forberedelse.
- Hvis du vil deltage i workshoppen om 'den gode analyse og diskussion', så skal du medbringe et eksempel på en analyse/diskussion, som du synes er god i 4 eksemplarer.
- Du må meget gerne snakke sammen med din gruppe om, hvorvidt I har et fælles skriveprojekt I vil arbejde på den sidste dag eller alternativt at én i gruppen har et skriveprojekt, som de andre kan hjælpe med at skrive på.

Medbring:

- Løst tøj til yoga og yogamåtte (lån af en ven, hvis du ikke har en)
- Gode sko til en times rask gåtur og tøj til at modstå vejret
- Badetøj, hvis du har lyst til at bruge svømmebassinet
- Løbetøj, hvis du har lyst til at løbe

Dag 1

10:00-10:25	Intro til workshoppens tema. Hvordan kan fokus, improvisation og bevægelse støtte en dynamisk skriveproces? Oplæg og præsentation af program, herunder valgfrie moduler.
10:30-12:15	Skrivning på egen tekst - 2x45 min Vi fastlægger mål og skriver sammen i stilhed uden forstyrrelser.
12:15- 13:15	Frokost
13:15-14.15	Gåtur med refleksion over formiddagens skriveproces Gåtur i grupper af 4, hvor vi først reflekterer i stilhed og derefter deler refleksioner over skrivemål og skriveproces med hinanden.
14:15 - 15:00	Skrivning på egen tekst Med afsæt i målsætning fra gåturen arbejdes på egen tekst.
15:00 - 15:30	Kaffepause og check-in på værelserne
15:30 - 16:30	Skrivning på egen tekst Deltagerne gør status i forhold egne mål i grupper af 3, justerer og sætter sig et nyt mål. Herefter skrives på egen tekst.
16:30 – 17:00	Pause og leg
17:00 - 17:45	Skrivning på egen tekst
18:00	Middag
19.30-20.30	Værdiers betydning for skrivning - Filosofiske samtaler Værdier er grundlaget for vores handlinger og hermed også for vores tilgang til skriveprocessen. Gennem Filosofiske samtaler stiller vi skarpt på de værdier, som er væsentlige for vores skrivearbejde. Vi undersøger, hvordan vi kan blive bedre til at forankre dem og få dem til at bidrage med energi til skriveprocessen.

Dag 2

7:15 – 7:45	Morgenløbetur for interesserede.
08:00 – 09:00	Morgenmad
09:00 – 10:15	Opvarmnings-skriveøvelse og skrivning på egen tekst
10:30 – 11:15	Et fokuseret mindset - Yoga og afspænding
11.30 – 12.30	Skrivning på egen tekst – opmærksomhed på krop og proces Ved afslutningen af skrivningen reflekteres over virkningen af at have lavet yoga og afspænding.
12:30 – 14:30	Frokost og pause
14:30 – 16:00	Hvordan laver man en god analyse? – Oplæg og workshop I et oplæg sættes der fokus på den gode analyse og diskussion i akademiske tekster. Deltagerne medbringer én artikel i 4 eksemplarer, som indeholder en god analyse/diskussion. Som alternativ kan man vælge at skrive videre på egen tekst.
16:00 - 16:30	Pause
16:30 – 17:30	Skrivning på egen tekst
18:00-19:30	Middag
19:30-20:30	Ideudvikling i forhold til kollektive skriveprojekter Her bygger vi videre på metoderne fra Sarahs workshop. I grupper udvikler vi plottet i de tekster vi sammen skal skrive fredag.

Dag 3

- 9:00 – 10:15 **Kollektiv skrivning og improvisationsteknikker - Workshop v/ skuespiller og instruktør Pernille Sørensen**
At udvikle og skrive med andre kræver evnen til kunne idéudvikle og improvisere sammen. Improvisationsteater arbejder med teknikker, hvor man kan trænge dybere ned i et emne. Teknikker der også kan bruges på egne tekster. I workshoppen arbejdes der med teaterteknikker og ikke med skriveteknikker, men efterfølgende lader vi os inspirere af dem i skrivningen.
- 10:30–12:00 **Kollektiv skriveproces**
Med afsæt i improvisations-teknikkerne arbejdes der i grupper med at udvikle kollektive tekster. Formålet er, at arbejdsmetoderne kan forankres i det enkelte forskningsmiljø.
- 12:00 – 13:00 Frokost
- 13:00 – 14:00 **Fortsættelse af kollektiv skriveproces**
Vi fortsætter den kollektive skrivning og afslutter med at lave aftaler om, hvordan vi fortsætter den derhjemme.
- 14:15-14:45 **Planlægning af personlig skrivestrategi**
Den største udfordring for mange er at få tid og rum til at skrive. Her er tid til at planlægge din personlige og realistiske skrivestrategi og dele den med andre.
- 14:45 – 15:00 **Evaluering og afslutning**

Workshop 4

WRITE! – Forskeren som storyteller

Den 13.-14. januar 2016

Sørup Herregaard, Ringsted

Facilitatorer: Konsulent Mirjam Godskesen og forfatter og skrivelærer Jens Larsen

Inspirator: Vi er i gang med at finde en god storyteller, der også aktiverer os lidt på den sjove måde.

Formål:

- **At skabe en produktiv ramme for skrivning på egen tekst**
- **At træne de værktøjer og strategier vi har lært, så det bliver endnu mere naturligt at bruge dem i hverdagen**
- **At blive skarpe på at se og konstruere fortællingen i den videnskabelige tekst**
- **At skabe et scenarie for egen skrivning i 2016**

Hjemmeopgaver:

- Deltagerne skal forberede en skriveopgave de kan arbejde på, hvor fx dataindsamling og litteratur er på plads. Hovedsagen er at man er klar til at skrive når man kommer.
- Hvis du vil deltage i workshoppen om 'den gode afslutning' på dag 1, så **skal** du medbringe et eksempel på en afslutning (konklusion/perspektivering), som du synes er god i 4 eksemplarer.
- Planlæg, og noter hvad du vil skrive i 2016

Medbring:

- Gode sko, hvis du har lyst til en gåtur
- Evt. skråpude da stolene er lidt lave til skrivning
- Badetøj, hvis du har lyst til at bruge svømmebassinet
- Løbetøj, hvis du har lyst til at løbe

Dag 1

09:30-10:00	Intro til programmet, hurtigskrivning og skrivemål
10:00-11:00	Skrivning på egen tekst Vi skriver sammen i stilhed uden forstyrrelser.
11:00- 11:15	Pause
11:15- 11:30	Fælles meditation
11:30-12.30	Skrivning på egen tekst Vi skriver sammen i stilhed uden forstyrrelser.
12:30 - 13:30	Frokost
13:30 - 15:00	Hvis din tekst var et eventyr – hvordan ville det lyde? Vi genbesøger Sarahs skrivemodell og arbejder i individuelt og i grupper med at gøre vores storyline knivskarp. Her er mulighed for at integrere en gåtur.
15:00 - 15:30	Check-in og kaffepause
15:30 - 16:30	Skrivning på egen tekst Der skrives videre på egen tekst – måske med ny inspiration fra at arbejde med teksten som et eventyr.
16:30 – 16:45	Pause
16:45 - 17:45	Workshop om den gode afslutning eller skrivning på egen tekst Der sættes fokus på 'den gode afslutning' af en akademisk artikel og ideen er at træne det 'at læse for at blive bedre til at skrive'. Vi skærper vores blik på det vi læser for at få øje på de gode og virksomme elementer. Det kan være både struktur, sprog og indhold. Deltagerne skal medbringe én artikel i 4 eksemplarer, som indeholder en god afslutning.
18:30 - 20:00	Middag
20.00-21.00	Besøg af storyteller Vi underholdes af en storyteller og arbejder selv en lille smule med storytelling på en sjov måde. Formålet med dette er at blive endnu skarpere på selv at skabe den gode fortælling i vore egne tekster.

Dag 2

7:15 – 7:45	Måske er det for mørkt til at løbe – svømmetur?
08:00 – 09:00	Morgenmad
09:00 – 09:30	Opvarmning med øvelser fra impro-teater
09:30 – 10:45	Fastlæggelse af skrivemål og skrivning på egen tekst Vi laver skrivemål og deler 2 og 2. Herefter fokuseret skrivning på egen tekst.
11:45 – 11:00	Pause
11:00 – 12:30	Sidste og længste skrivning på egen tekst Vi laver skrivemål og deler 2 og 2. Herefter fokuseret skrivning på egen tekst.
12:30 - 13:30	Frokost
13:30 - 14:15	Essayskrivning Ved brug af hurtigskrivning og redigering som 2 adskilte faser skriver vi igen – nu 10 måneder senere – et kort essay 'om at skrive'. Disse essays indgår som en del af kursusevalueringen
11:30 – 11:45	Pause
14:30 - 15:45	Udvikling af min bæredygtige skrivescenografi anno 2016
15:45 - 16:00	Fælles farvel!

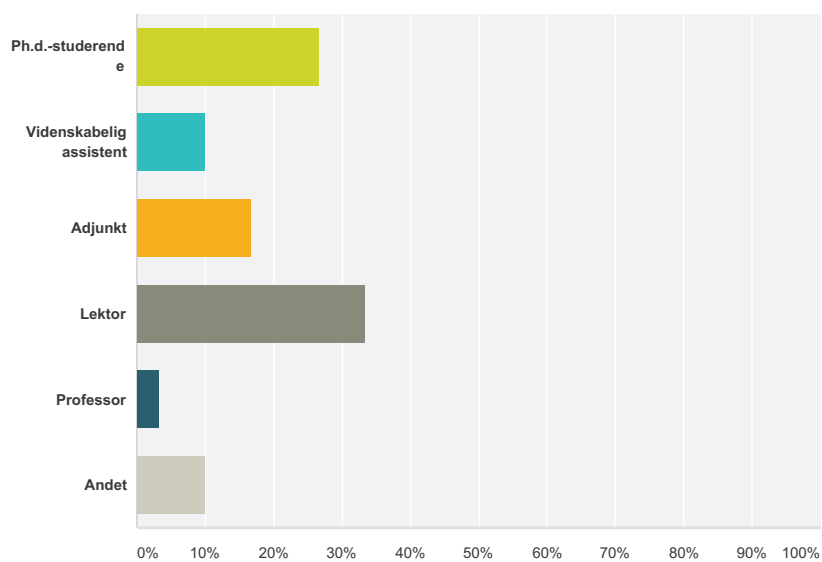
Bilag 2: Rådata fra evalueringen

WRITE! evaluering

SurveyMonkey

Q1 I hvilken stilling er du ansat?

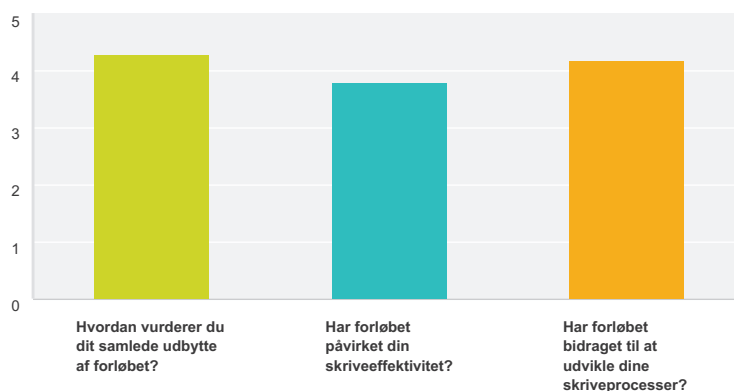
Answered: 30 Skipped: 6

Answer Choices	Responses	
Ph.d.-studerende	26.67%	8
Videnskabelig assistent	10.00%	3
Adjunkt	16.67%	5
Lektor	33.33%	10
Professor	3.33%	1
Andet	10.00%	3
Total		30

Q2 Hvad var dit udbytte af at deltage i WRITE!?

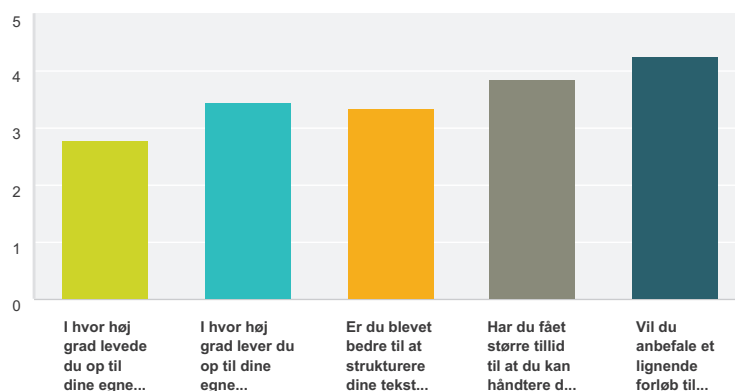
Answered: 36 Skipped: 0

	Intet udbytte	(no label)	(no label)	(no label)	Stort udbytte	Total	Weighted Average
Hvordan vurderer du dit samlede udbytte af forløbet?	0.00% 0	0.00% 0	13.89% 5	44.44% 16	41.67% 15	36	4.28
Har forløbet påvirket din skriveeffektivitet?	0.00% 0	8.33% 3	22.22% 8	50.00% 18	19.44% 7	36	3.81
Har forløbet bidraget til at udvikle dine skriveprocesser?	0.00% 0	5.56% 2	11.11% 4	44.44% 16	38.89% 14	36	4.17

Q3 Hvordan har forløbet påvirket din skrivning?

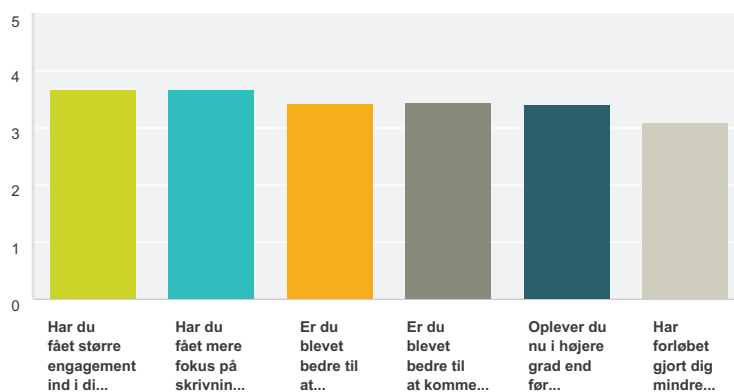
Answered: 36 Skipped: 0

	Slet ikke	(no label)	Positiv ændring	(no label)	Stor positiv ændring	Total	Weighted Average
I hvor høj grad levede du op til dine egne skriveambitioner før forløbet?	5.71% 2	34.29% 12	42.86% 15	11.43% 4	5.71% 2	35	2.77
I hvor høj grad lever du op til dine egne skriveambitioner nu?	0.00% 0	5.56% 2	52.78% 19	33.33% 12	8.33% 3	36	3.44
Er du blevet bedre til at strukturere dine tekster gennem forløbet?	2.78% 1	22.22% 8	22.22% 8	41.67% 15	11.11% 4	36	3.36
Har du fået større tillid til at du kan håndtere dine skriveprocesser?	0.00% 0	8.33% 3	22.22% 8	44.44% 16	25.00% 9	36	3.86
Vil du anbefale et lignende forløb til andre?	0.00% 0	2.78% 1	13.89% 5	38.89% 14	44.44% 16	36	4.25

Q4 Har din indstilling til skrivning ændret sig?

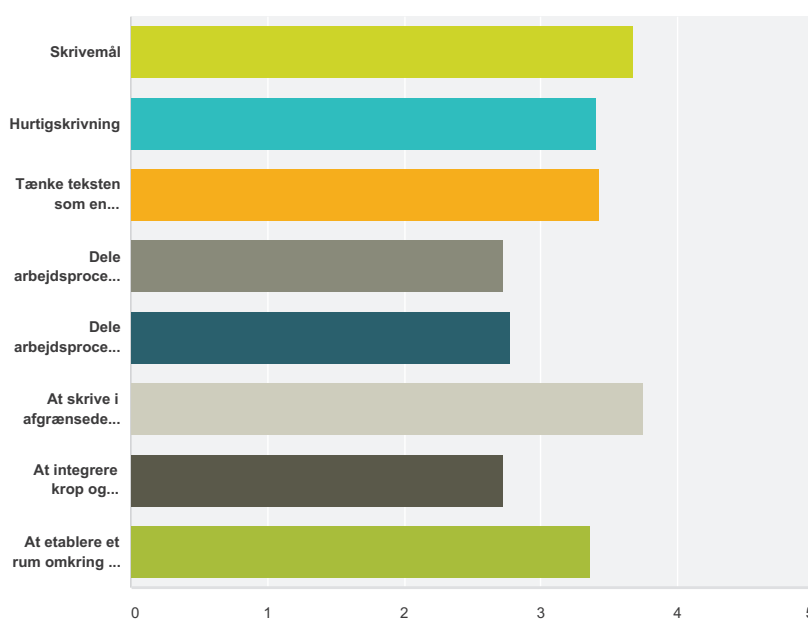
Answered: 36 Skipped: 0

	Ingen ændring	(no label)	(no label)	(no label)	I høj grad	Total	Weighted Average
Har du fået større engagement ind i dit skrivearbejde?	5.56% 2	8.33% 3	22.22% 8	41.67% 15	22.22% 8	36	3.67
Har du fået mere fokus på skrivning som en kerneopgave?	8.33% 3	5.56% 2	22.22% 8	38.89% 14	25.00% 9	36	3.67
Er du blevet bedre til at prioritere din skrivning?	5.56% 2	5.56% 2	41.67% 15	36.11% 13	11.11% 4	36	3.42
Er du blevet bedre til at komme i gang med at skrive?	5.56% 2	13.89% 5	30.56% 11	30.56% 11	19.44% 7	36	3.44
Oplever du nu i højere grad end før skrivningen som et frirum/noget du har lyst til?	2.78% 1	19.44% 7	27.78% 10	36.11% 13	13.89% 5	36	3.39
Har forløbet gjort dig mindre presset/stresset omkring skrivning?	13.89% 5	16.67% 6	27.78% 10	27.78% 10	13.89% 5	36	3.11

Q5 Hvilke nye værktøjer er du begyndt at bruge i dine skriveprocesser som følge af forløbet?

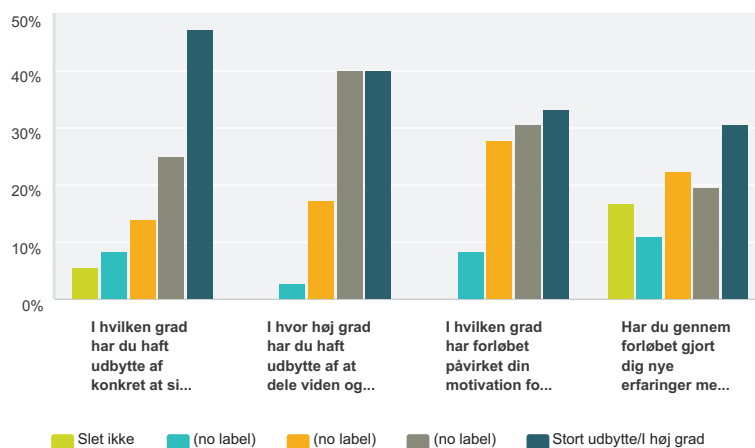
Answered: 36 Skipped: 0

	Bruger slet ikke	(no label)	Bruger af og til	(no label)	Er integreret	Total	Weighted Average
Skrivemål	5.56% 2	5.56% 2	33.33% 12	27.78% 10	27.78% 10	36	3.67
Hurtigskrivning	5.71% 2	14.29% 5	40.00% 14	14.29% 5	25.71% 9	35	3.40
Tænke teksten som en fortælling	5.56% 2	11.11% 4	41.67% 15	19.44% 7	22.22% 8	36	3.42
Dele arbejdsprocessen op i kreativ og kritisk fase	13.89% 5	41.67% 15	13.89% 5	19.44% 7	11.11% 4	36	2.72
Dele arbejdsprocessen op i arbejde med indhold, struktur og sprog	11.11% 4	33.33% 12	33.33% 12	11.11% 4	11.11% 4	36	2.78
At skrive i afgrænsede tidsperioder	2.78% 1	5.56% 2	30.56% 11	36.11% 13	25.00% 9	36	3.75
At integrere krop og bevægelse	22.22% 8	22.22% 8	22.22% 8	27.78% 10	5.56% 2	36	2.72
At etablere et rum omkring min skrivning	11.11% 4	5.56% 2	36.11% 13	30.56% 11	16.67% 6	36	3.36

Q6 Hvordan har forløbet påvirket din indstilling til at skrive sammen med andre?

Answered: 36 Skipped: 0

	Slet ikke	(no label)	(no label)	(no label)	Stort udbytte/l høj grad	Total
I hvilken grad har du haft udbytte af konkret at sidde og skrive sammen med andre på kurserne?	5.56% 2	8.33% 3	13.89% 5	25.00% 9	47.22% 17	36
I hvor høj grad har du haft udbytte af at dele viden og erfaringer med andre deltagere gennem forløbet?	0.00% 0	2.86% 1	17.14% 6	40.00% 14	40.00% 14	35
I hvilken grad har forløbet påvirket din motivation for at skrive tekster sammen med andre positivt?	0.00% 0	8.33% 3	27.78% 10	30.56% 11	33.33% 12	36
Har du gennem forløbet gjort dig nye erfaringer med at skrive sammen med andre?	16.67% 6	11.11% 4	22.22% 8	19.44% 7	30.56% 11	36

Q7 Hvad er din største erkendelse fra hele WRITE! processen?

Answered: 32 Skipped: 4

#	Responses	Date
1	skrivemål	2/15/2016 10:06 AM
2	Betydningen af nul'te udkast - jo før jo bedre	2/12/2016 9:59 PM
3	At forstå skrivningen som et håndværk, hvor jeg har forskellige redskaber til rådighed - og at brugen af dem skal trænes	2/10/2016 7:50 PM
4	at insistere på at have plads og tid til at skrive	2/10/2016 9:28 AM
5	?	2/9/2016 9:53 AM
6	At jeg erkender ved at skrive, og at jeg har brug for at veksle mellem kreative og kritiske processer, snarere end at regne med, at jeg kan have en færdig plan inden jeg begynder at skrive.	2/8/2016 10:42 AM
7	skrivemål og opdeling af skrivemål i flere faser med forskelligt fokus	2/8/2016 9:25 AM
8	Det fungerer godt for mig at arbejde systematisk med hurtigskrivning og med skrivemål. Men dog bedst, når jeg er på skriveintemat.	2/8/2016 8:51 AM
9	At man kan lære at skrive, og at der er mange forskellige teknikker man kan inddrage/gøre brug af.	2/7/2016 8:01 PM
10	Det er okay kun at skrive små bidder i stedet for at forvente at man kan skrive flere sider hver gang man åbner computeren	2/5/2016 12:45 PM
11	At jeg skriver allerbedst sammen med andre, men "alene", dvs. uden at snakke undervejs, men dog med at dele mål og evaluering.	2/5/2016 12:30 PM
12	At skrivning ikke behøver at være en ensom proces	2/5/2016 11:47 AM
13	adfg	2/5/2016 11:22 AM
14	At jeg kan skrive og det jeg gerne vil formidle er spændende for andre	2/5/2016 11:13 AM
15	Jeg er nu mere bevidst om, hvordan jeg kan hjælpe mig selv videre, hvis jeg går i stå i processen.	2/5/2016 11:08 AM
16	Afklaring og skrivemål før jeg går i gang, de forskellige elementer/forløb i en skriveproces, at det kreative, kroppen, fortællingen, musikken etc. er rigtig vigtig	2/5/2016 11:08 AM
17	Noget med at nyde skrivningen og få sat tid af til den i hverdagen.	2/5/2016 11:00 AM
18	At det er vigtigt at man husker at inviterer læseren ind i sin artikel. Og at nogle gange er en tekst bare en tekst, og ikke hele ens liv :)	2/4/2016 10:14 AM
19	Jeg skal sætte mere tid af og prioritere det højt.	2/4/2016 2:57 AM
20	hurtigskrivning som integreret del af skriveproces. og fokus på skrivesnacks	2/2/2016 7:21 PM
21	At jeg godt kan arbejde struktureret og lystfyldt samtidigt	2/2/2016 3:51 PM
22	SPRE og at skrivning er fedt og at mange formater kan opløde og positivt påvirke akademisk skrivning	2/2/2016 12:43 PM
23	hvor godt det er at arbejde koncentreret uden indblanding af nogen art - bortset fra konstruktiv feedback fra medskrivere	2/1/2016 9:00 PM
24	At jeg kan nå at skrive en del, indenfor korte tidsrum	2/1/2016 8:15 PM
25	Et bedre fokus på teksten som tekst og ikke bare noget, "der sker" mens man også laver alt muligt andet	2/1/2016 6:19 PM
26	At jeg er glad for at skrive når jeg skaffer mig plads til det	2/1/2016 2:44 PM
27	At ikke være bange for at skrive	2/1/2016 2:26 PM
28	At jeg ved at arbejde systematisk og trække på forskellige redskaber kan opnå større glæde ved at skrive - samt skrive bedre tekster	2/1/2016 2:24 PM
29	At man godt kan skrive i korte intervaller	2/1/2016 2:09 PM

WRITE! evaluering

SurveyMonkey

30	At det at skrive er forbundet med nydelse og noget som godt kan være sjovt. Før var det lidt af en pligt opgave. Nu ser jeg det som noget, som jeg glæder mig til og som jeg gerne vil udvikle mig indenfor. Det 'at skrive' er en meget væsentlig del af at være forsker, og det med at kommunikere sigende fortællinger om ens arbejde. Det står meget mere lysende klart, hvor jeg før så det som noget langhåret akademisk, som bare var et nødvendigt onde ved jobbet.	2/1/2016 2:08 PM
31	At skriveprocessen også handler om andet end kun at få noget ned på papiret. Denne erkendelse gør processen mindre stressende for mig.	2/1/2016 2:00 PM
32	At det giver mening at se skriveprocessen som en designprocess og artiklen som en prototype der skal give god dialog og inputs fra andre	2/1/2016 1:56 PM

Q8 Har du ændret din daglige skrivepraksis gennem forløbet og i så fald på hvilken måde?

Answered: 32 Skipped: 4

#	Responses	Date
1	Ændringen er først rigtig indtrådt efter kursets afslutning, hvor jeg igen har fået tid til at skrive.	2/15/2016 10:06 AM
2	Især ved at bruge skrivemål og sætte afgrænset tid af til skrivning - også i forbindelse med små skriveopgaver som en forklarende mail. Jeg er blevet mere opmærksom på betydningen af det fortællende og det billedskabende og at tage læseren i hånden	2/12/2016 9:59 PM
3	Jeg har ikke ændret min daglige skrivepraksis, men jeg har fået et større overblik over opbygningen af tekst og en større afstand til teksten, som hjælper på klarheden.	2/10/2016 7:50 PM
4	de mange værktøjer har gjort det mere effektivt at skrive i form af forskellige metoder til at komme i gang eller komme videre i nye retninger hvis jeg går i stå. Jeg er bedre til at undgå overspringshandlinger	2/10/2016 9:28 AM
5	Nej, men jeg var kun med en gang og det var godt for min artikel	2/9/2016 9:53 AM
6	Når jeg skriver er jeg blevet mere bevidst om rammene, og hvad der skal til for at 'snyde' mine overspringshandlinger og opleve processen positivt. Til gengæld har øget arbejdspress på andre områder trængt skrivningen i baggrunden. Det er dog ikke sikkert, at det er noget et kursus kan gøre noget ved.	2/8/2016 10:42 AM
7	ja, netop med mål, delmål.	2/8/2016 9:25 AM
8	Faktisk ikke	2/8/2016 8:51 AM
9	Jeg bruger hurtigskrivning rigtig meget, og tænker nu mere i 0., 1., 2. udkast.	2/7/2016 8:01 PM
10	nye skrivepartnere	2/5/2016 1:38 PM
11	Jeg forsøger så vidt muligt at skrive flere gange om ugen	2/5/2016 12:45 PM
12	Jeg "skrivesnacker" mere, og har mere fokus på skrivning som vigtigt. Jeg får også bundet aktivitet bedre ind i skrivearbejdet.	2/5/2016 12:30 PM
13	agag	2/5/2016 11:22 AM
14	Skrivning er blevet en del af min hverdag nu, hvilket jeg har ønsket meget længe	2/5/2016 11:13 AM
15	Jeg har hele tiden arbejdet med skrivemål, og arbejdet i korte afgrænsede perioder, men nu øver jeg mig på at lave mere realistiske skrivemål, så jeg når det, jeg sætter mig for	2/5/2016 11:08 AM
16	Så vidt muligt skrivemål for mindre tekststykker og brug af nonstopskrivninger når jeg 'sidder fast' i skriveprocessen	2/5/2016 11:08 AM
17	Ikke min daglige skrivepraksis, men min skriveplanlægning på månedsbasis er blevet meget mere struktureret og behagelig.	2/5/2016 11:00 AM
18	ja, jeg arbejder mere med skrivemål og arbejdsplaner, og jeg skriver mere sammen med andre. Jeg er mere afslappet omkring det at skrive en artikel, som gør, at jeg rent faktisk får skrevet.	2/4/2016 10:14 AM
19	Sætter tid af	2/4/2016 2:57 AM
20	knap og nap min daglige praksis - men har ændret indstilling og eksperimenterer løbende med at integrere greb og redskaber fra kurset	2/2/2016 7:21 PM
21	Jeg har ingen problemer med at skrive og skrive lystfyldt før forløbet men jeg bruger strukturerende redskaber meget mere nu	2/2/2016 3:51 PM
22	Mere struktureret, kureret for skriveangst, LYST-LYST-LYST til at skrive	2/2/2016 12:43 PM
23	Inddrager forskellige skriveteknikker og metoder i højere grad end tidligere	2/1/2016 9:00 PM
24	Nej	2/1/2016 8:15 PM
25	Ikke for alvor, der var ikke rigtig problemer i forvejen med at producere tekst, kun med at få tid til det. Det er jeg mere bevidst om nu.	2/1/2016 6:19 PM

WRITE! evaluering

SurveyMonkey

30	At det at skrive er forbundet med nydelse og noget som godt kan være sjovt. Før var det lidt af en pligt opgave. Nu ser jeg det som noget, som jeg glæder mig til og som jeg gerne vil udvikle mig indenfor. Det 'at skrive' er en meget væsentlig del af at være forsker, og det med at kommunikere sigende fortællinger om ens arbejde. Det står meget mere lysende klart, hvor jeg før så det som noget langhåret akademisk, som bare var et nødvendigt onde ved jobbet.	2/1/2016 2:08 PM
31	At skriveprocessen også handler om andet end kun at få noget ned på papiret. Denne erkendelse gør processen mindre stressende for mig.	2/1/2016 2:00 PM
32	At det giver mening at se skriveprocessen som en designprocess og artiklen som en prototype der skal give god dialog og inputs fra andre	2/1/2016 1:56 PM

Q9 Har kulturen omkring skrivning ændret sig i jeres gruppe som følge af forløbet og i så fald på hvilken måde?

Answered: 31 Skipped: 5

#	Responses	Date
1	Ikke meget, da vi ikke sidder sammen til daglig.	2/15/2016 10:06 AM
2	Nej, jeg er ikke i en gruppe	2/12/2016 9:59 PM
3	Der er nok en større opmærksomhed på skrivningen og der er lyst til at skrive oftere... men det er svært at få systematiseret	2/10/2016 7:50 PM
4	jeg har haft mere faglig samarbejde med dem fra min gruppe, som jeg ikke ser så meget til daglig (vi sidder forskellige steder på uni). Næste skridt må gerne være at vi også arbejder konkret sammen, og det er vi nogen som vil arbejde for. Vi giver også vores viden videre til kollegaer der ikke var med på kurset, samt til studerende	2/10/2016 9:28 AM
5	Deltog alene	2/9/2016 9:53 AM
6	Vi har fået mere fokus på samskrivning og at gøre skrivning til en synlig aktivitet. Til gengæld har travlhed også her en tendens til at underminere den fælles skrivetid. Vi har også kunnet lære elementer videre i forhold til vejledning af studerende.	2/8/2016 10:42 AM
7	Ja men særligt i begyndelsen, som ph.d.-stipendiat med flere arbejdspladser passer det dårligt ind at skrive sammen med min SDU-kolleger indtil videre	2/8/2016 9:25 AM
8	Nej	2/8/2016 8:51 AM
9	Vi prøver at integrere fællesskrivninger. Ellers har jeg ikke oplevet andre ændringer.	2/7/2016 8:01 PM
10	Mere kollektiv skriveprocesser :)	2/5/2016 1:38 PM
11	Nej, men jeg har heller ikke arbejdet aktivt med dette.	2/5/2016 12:45 PM
12	Vi har mere fokus på skrivning som 'synlig' del af arbejdet. Vi taler mere om skriveprocesser og -udfordringer, og vi har arrangeret fællesskrivning enkelte gang. Det er gået i stå, men vi vil kunne reaktivere det.	2/5/2016 12:39 PM
13	Ikke så tydeligt, hvad angår tilrettelæggelse af det praktiske, men jeg synes at vi er blevet meget bedre til at tale åbent om de problemer og udfordringer, vi støder på i skriveprocessen.	2/5/2016 12:30 PM
14	agag	2/5/2016 11:22 AM
15	Jeg har en opfattelse af, at man generelt prioriterer egen skrivning højere nu. Der er endnu ikke blevet etableret skrivefællesskab, men de første skridt til en opstart er taget, og jeg håber, det kommer til at køre	2/5/2016 11:13 AM
16	Jeg har lavet aftaler med en kollega om at skrive sammen 1x om ugen	2/5/2016 11:08 AM
17	Vi har udviklet skriveseminarer i DIST	2/5/2016 11:00 AM
18	der er startet et skriveworkshop forløb op, men jeg har desværre ikke været til det endnu.	2/4/2016 10:14 AM
19	Vi har lavet et skriveforløb på AAU - med skrive dage i særlige lokaler henover foråret.Vi har inviteret andre kolleger ind idette forløb.	2/4/2016 2:57 AM
20	det synes jeg er svært at sige. vi er ikke en fasttømret gruppe, og jeg oplever ikke at være del af fælles skriveprojekter. men kan se at folk begynder at tage initiativ til at indgå i skrivefællesskaber...	2/2/2016 7:21 PM
21	vi havde kollektive processer i forvejen	2/2/2016 3:51 PM
22	Et forsigtigt gæt er, at vi er flere på afdelingen, der er klar over at skrivning kan udvikles. Vi er flere der sætter pris på at dele vores tekster med hinanden - også før de er færdige!	2/2/2016 12:43 PM
23	Endnu ikke, men det kommer	2/1/2016 9:00 PM
24	Vi sidder ikke sammen som en gruppe. Så det har ikke haft nogen effekt på det niveau.	2/1/2016 6:19 PM
25	Ja vi taler åbent om skriveopgaven nu	2/1/2016 2:44 PM
26	Nej, vi er ikke sammen på den måde.	2/1/2016 2:26 PM

WRITE! evaluering

SurveyMonkey

27	Vi har en enkelte gange været en gruppe der har arrangeret skrive dage og reserveret lokale til det. Ellers ikke - vi har haft hver vores eget skriveprojekt.	2/1/2016 2:24 PM
28	Måske er vi blevet lidt bedre til at vidensdele omkring skriveprocesser	2/1/2016 2:09 PM
29	Ja, så vidt det er muligt. Vi prøver at støtte hinanden i det. Det er svært at få det til at lykkes organisatorisk. Men vi prøver. Der er også en anden stemning omkring skrivning i gruppen. Større entusiasme og også glæde ved at dele hinandens fortællinger osv.	2/1/2016 2:08 PM
30	Vi er begyndt at italesætte at vi skal blive bedre til at skabe tid og rum. Men praksis er ikke helt ændret endnu.	2/1/2016 2:00 PM
31	Der er taget initiativ til lokale skrive dage på AAU	2/1/2016 1:56 PM